سادات: د کانديدانو د لومړني لېست د اعلام لپاره تيار يوو

د انتخاباتو خپلواک کمېسيون وايي چې د ولسمشرۍ انتخاباتو د کانديدانو د لومړني لېست د اعلام لپاره تخنيکي تيار يوو. د دغه کمېسيون يوه وياند ذبيح سادات ورم، مابام ازادۍ راډيو ته وويل چې په‌دې اړه د کمېسيون د مشرانو د پرېکړې په تمه دي. دی وايي: «د ټاکنو خپلواک کمېسيون تصميم لري چې د ولسمشرۍ انتخاباتو د کانديدانو لومړنی لېست خپور کړي. په‌دې اړه ټولې تخنيکي چارې بشپړې شوې دي. يوازې د مشرانو پرېکړې ته اړ يوو، چې د ولسمشرۍ ټاکنو د مهالوېش پر اساس پرون د سلواغې ۲۹مه موږ د ولسمشرۍ انتخاباتو د کانديدانو لومړنی لېست خپور کړو.» د ښاغلي سادات تر دې څرګندونو څو ساعته وړاندې د انتخاباتو د خپلواک کمېسيون يوې مرستيال وياندې شيما علم سروش وويل چې د ثبت شويو کسانو د تابعيت په اړه نابشپړې ارزونې، ښايي د دغه لومړني لېست اعلام له ځنډ سره مخامخ کړي. د انتخاباتو خپلواک کمېسيون ويلي چې د ولسمشرۍ انتخابات به د راتلونکي لمريز کال د چنګاښ په ۲۹مه کوي په‌دغو انتخاباتو کې د سيالۍ لپاره ۱۸ کسانو خپل نومونه ثبت کړي دي

...انه

...ده‌ګه

Ketabton.com

...مپ د افغان سولې لپاره خبرې
...ورځ هلې ځلې او پر طالبانو فشار بللی

...مشر
...د هغې
...به هم

حګړه پای ته ورسېږي، خو د دوشنبې
په ورځ د امريکا کانګرس په ټوی
اکثريت سره د ښاغلي ټرمپ هغه پلان

رد کړ، چې غواړي له دغو دوو
هيوادونو بې وخته
خپل ځواکونه وباسي

اوومه دوره ۲۲۵۶ مه ګڼه

د مسکو غونډه به څه پایلې ولري؟

سرمقاله

پرون سې شنبې د مرغومي په ۱۲ مه د روسیې په پلازمینه مسکو کې د افغان سولې په تړاو د طالبانو د پلاوي او یو شمېر افغان سیاستوالو ترمنځ دوې ورځنۍ غونډه رسماً پیل شوه. په دې غونډه کې د طالبانو استازي او یو شمېر افغان سیاستوال ګډون کوي. د افغان حکومت په استازیتوب دې غونډې ته خوک نه دي ورغلي. دا غونډه په داسې حال کې جوړېږي، چې ورمه ورځ همدغو طالبانو د کوربه روسانو په حضور کې پر کندوز بېرحمانه برغل وکړ او پلان یې دا و، چې کندوز یوځل بیا د تېر په څېر لاندې کړي، دوه ځله طالبانو د همدغو روسانو په حضور کې پر کندوز برغل کړی و او د لنډې مودې لپاره یې لاندې کړی هم و، له کندوز سره د تاجکستان پر پوله د روسانو شېر زره ځواکونه چې پر مجهزو وسلو او هوایي ځواک سمبال وو، د ترهګرو او اوزبکي د مخنیوي په پلمه ځای پر ځای دي، نو د تعجب خبره دا ده، چې د مسکو په کوربه توب، د سولې لپاره په دې غونډه کې ناست طالبان د غونډې له پیل څو ساعته وړاندې د روسي عسکرو په حضور کې پر کندوز برغل کوي" نو دا د سولې کوم او څه ډول پیغام لري؟ په هر حال افغان حکومت او ولس په مسکو کې روانه غونډه، د سولې په بهیر کې مرستندویه نه بولي، ځکه دا غونډه د دښمن په کوربه توب شوې هغه چې په افغانستان کې یې مداخله د پنجاب ترګنجې رسېدلې او د افغانستان د یوې برخې د لاندې کولو او پر سیمه د خپلې اچولو لپاره ناولې لېت لري، همدا اوس د روسیې د بهرنیو چارو وزیر سرګې لاوروف منځنۍ اسیا ته پر سفر وتلی، چې خپلو رقیبانو ته وښيي، چې دا سیمې یې حیلې؟ دي، خو د غونډې د یو شمېر ګډونوالو خبرې ښې وې، هیله ده، چې دا د سولې پر لور د بین الافغاني خبرو لپاره د پیل ګام وي، خو تر هغې چې د دې غونډې مثبتې پایلې نه وي حس شوې، تړې تمه نه شي کېدای؛ دا لوری باید خدای ته مخ کړي او، روسیې ته شا، او په دې فکر وکړي، چې افغانان سوله غواړي، دا یې حق دی، دا غوښته یې اسلامي او ملي غوښتنه ده، دوی باید نور د دې لپاره سره یو لاس شي، چې نور له افغانانو دا حق او دا غوښته دښمن او تړې په تېره بیا ګاونډي هېوادونه وانه شي اخیستلی؛ اندېښنې دا دي، چې پنجاب به له سعودي، عربي اماراتو او امریکا تر لاسه کړې پیسې، په افغانستان کې د تېل شوې جګړې د شدت او پر نورو سختو ترهګریزو بریدونو ولګوي؛ د دې موخې د ښه تر عملي کولو لپاره به د جګړې ټوله قوماندانه د پنجاب له خوا روکول کېږي؛ په همداسې حال کې طالبان له افغان حکومت سره خبرو ته نا حاضرېږي، هغوی به دښمن مسکو کې چې په افغانستان، کې یې د وینې توبولو او تپل شوې جګړې ښت اېښی، غونډې ته حاضرېږي، خو په شهید او لیبي کابل او د مسلمانانو په قبله او د پاک خدای (ج) په خونه ،کعبه شریفه کې دې غونډو ته هېڅ اهمیت هم نه ورکوي؛ افغانان، او په تېره بیا افغان حکومت د همدغو اندېښنو له امله د مسکو غونډې ته هیله من نه دي، بیا هم ګوري، چې له دې غونډې څه را وزي؛ په داسې حال کې چې طالبان له افغانستانه د امریکایي ځواکونو د تلو پلانونو تورم هم باب کړي، چې کنې په وتو سره به یې په اسانه د افغانستان حکومت نسکور کړي، له همدې امله د طالبانو بوه مشر ویلي، چې له دې بریا سره سم به یې افغان ځواکونه منحل کړي؛ ولس د دې موخې پر ضد سخت غبرګون له بکاره کړل، په همداسې حال ځوک داسې ضمانت ورکولی شي، چې طالبان سوله کوي او د خدای او د هغه د رسول او مظلوم افغان ملت لپاره یې لوی؟

له افغانستانه د امریکایي ځواکونو ایستل یا پرېښوودل

تمیم

ورمه ورځ ، دوشنبې ، د امریکا متحدو ایالتونو سنا مجلس په لوی اکثریت سره له افغانستان او سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د ایستلو په اړه د ولسمشر ډونالډ ټرمپ د پلانونو مخالفت وکړ؛ هغه مصوبه چې د امریکا په سنا کې د جمهوریت غوښتونکو د اکثریت لرونکي سناتور مچ مک کونل، له خوا د دوشنبې په ورځ سنا مجلس ته وړاندې شوه، په ۷۰ مثبت او ۲۶ مخالفو رایو سره تصویب شوه. د مصوبې په متن کې راغلي چې له دواړو هېوادونو ، افغانستان او سوریې؛ څخه په بیړه د امریکایي ځواکونو ایستل «هغه په سختیو په لاس راوړي بریاوې او د متحدو ایالتونو ملي امنیت» به په خطر کې واچوي. ټرمپ د تېر کال په ډسمبر میاشت کې اعلام وکړ چې غواړي په سوریه کې مېشت ۲۰۰۰ امریکایي ځواکونه له دغه هېواده وباسي. ډونالډ ټرمپ یې دلیل په سوریه کې د داعش ډلې پر وړاندې د جګړې په ډګر کې بریالیتوب ښودلی دی وروسته یې بیا له افغانستانه د خپلو ځواکونو د ایستلو موضوع ته مخه کړې، خو دا دې دا پلانونه یې رد او قانوني بڼه خپله نه کړه په دغو دواړو هېوادونو کې خراب امنیتي وضعیت ته په کتلو سره د امریکا د

جمهوررییس دغه پلانونه هم د دغه هېواد د خپلو متحدینو او هم په امریکا کې له سختو نیوکو سره مخامخ شول. مک کونل تېره اوونۍ ووېل چې داعش ډله، القاعده او نور متحدین یې اوس هم د پخوا په شان امریکا متحدو ایالتونو ته یو لوی خطر دی.

شاهزاده محمد بن سلمان د حکومت د انتقاد کوونکي ژورنالیست د «قتل په قضیه» کې ګرم بللی و. د امریکا د سنا مجلس په یوه بله مصوبه کې غوښتنه کړې چې امریکا دې د یمن په کورنۍ جګړه کې د سعودي عربستان ملاتړ ختم کړي. له

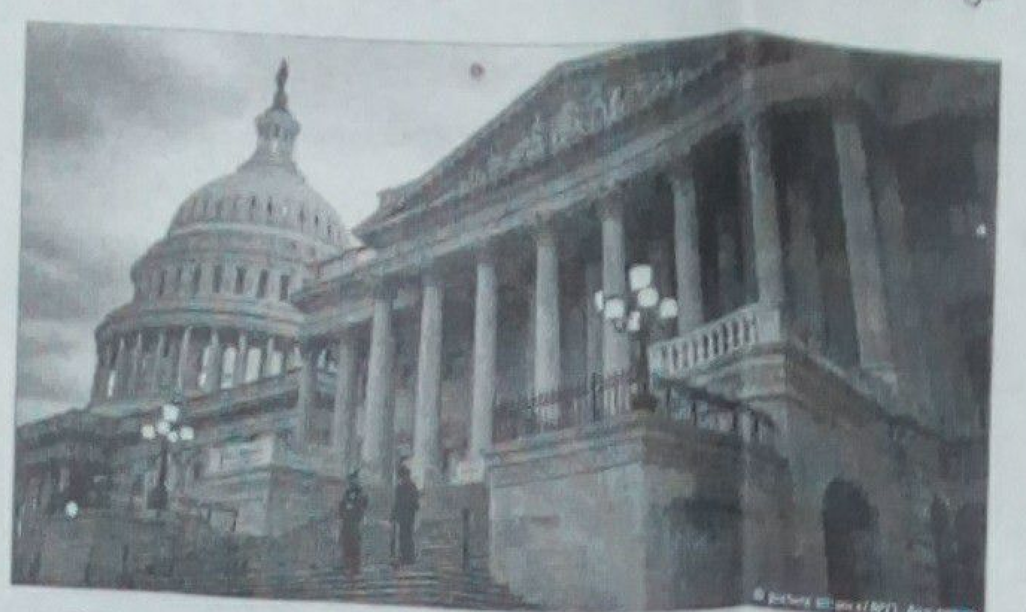

د دوشنبې په ورځ د امریکا په سنا مجلس کې تصویب شوې مصوبه به د منځني ختیځ د امنیت په اړه په قانون کې ور علاوه کړای شي. د سنا مجلس چې جمهوري غوښتونکي په کې اکثریت دي، مخکې تر دې یې هم د سعودي حکومت د منتقد ژورنالیست جمال خاشقجي د قتل د قضیې په اړه له ټرمپ سره مخالفت ښودلی و. سناتورانو په ډسمبر میاشت کې د مصوبې په ترځ کې د سعودي قدرتمند

افغانستانه یې وځنډه د امریکایي ځواکونو ایستلو پلان په امریکا، نړۍ او دغه راز افغانستان کې وغندل شو، ځکه افغانان د ستراتیژیک، امنیتي او دفاعي تړون له مخې له امریکا او ناټو سره شراکت لري، د ۲۰۱۴ م کال له پای را په دې خوا د دغو تړونونو له مخې د امریکا په مشرۍ د ناټو پوځي ماموریت پای ته رسېدلی او تر یو نیم سل زره ځواکونه یې له افغانستانه وتلي ،چې له همغه راهیسې یې د افغان ځواکونو د

روزنې او تجهیز ملاتړ ته دانګلي دي، دا ملاتړ د دغو تړونونو له مخې پراختیا مومي اوس هم که امریکایي ځواکونه ایستل کېږي، یا د امریکا ولسمشر ټرمپ د ستر لګښت له امله یاسي، نو دا قانوني مرحلې لري، چې دا دي د همدغه قانوني اړخ له مخې د ولسمشر ټرمپ پلان د کانګرېس له خوا رد شو افغان حکومت هم دغو قانونو مراحلو ته په کتو سره له امریکا او ناټو د زمنې د دوام غوښتنه کوي، بل دا چې یو دم د ټولو ځواکونو ایستل نه یوازې دا چې قانوني اړخ نه لري، بلکې په افغانستان کې فاجعه را منځته کوي افغانانو داسې څه له وخته تجربه کړي دي، لکه، چې په نوېیمه لسیزه کې روسان مات شول، نو امریکا او نورو متحدینو مجاهدین یوازې پرېښوودل، حال دا چې د امریکا ستر دښمن یې ورته په ګونډو کړی و، امریکا دا د انګرېزانو او ګاونډیو دښمنانو په غوښتنه وکړل په مقابل لوري کې د کابل رژیم هم نسکور او په هېواد کې د دښمنانو له خوا غوبل پیل او تر ننه توام لري په همداسې حال کې افغان حکومت د بهرنیو ځواکونو د وتلو لپاره پلان لري، قانوني او له بحرانه لرې پلان، د دغه پلان پر بنسټ د ولسمشر محمد اشرف غني هغه لیک افشا او په امریکایي رسنیو کې خپور شو، چې په کې

د امریکایي ځواکونو د وتلو په اړه یې د امریکا ولسمشر ښاغلي ټرمپ ته استولی و، په لیک کې د امریکایي ځواکونو دغه لګښت، چې ښاغلي ټرمپ یې په اړه اندېښنه لري، د حل لاره ښوودل شوې ده، افغان ولسمشر پلان لري، چې بهرني ځواکونه په تدریج سره کم او یا یې لګښتونه را کم شي، دا لګښتونه په کال کې تر پنځوسو میلیاردو ډالرو اوړي، چې یوازې په افغانستان کې د امریکا پر ۱۴ زرو امریکایي ځواکونو راځي، د ځوارلسو زرو ځواکونو تر څنګ نور مرستندوی لوري او ډلې چې حساب شي، نو تر ۳۰ زرو پورې رسېږي، له دې سره جوخت د ناټو د نورو غړیو هېوادونو ځواکونه هم حضور لري، د افغان حکومت پلان دا دی، چې له ۵۰ زرو میلیاردو ډالرو دا لوړ لګښتونه را ټیټ او آن په کال کې تر ۳۰ میلیاردو ډالرو پورې امریکا ته سپما وکړي، یعنې که د دغه ستر لګښت په ځای یوازې له ۱۲_۱۵ میلیاردو ډالرو دا لګښت له ۵۰ میلیاردو ډالرو را کم او پر افغان ځواکونو وشي، نو دا امریکا او په تېره بیا د امریکا د ولسمشر ډونالډ ټرمپ اندېښنه لرې او هغوی ته به ستره سپما وي دا هم امکان لري، هم د افغان ځواکونو د نه تجهیز لپاره معقول پلان په ډاګه کوي

د پښتون ژغورنې غورځنګ پرضد د پنجابي کړیو توطیې

شاولي قرار شینواري

د وخت دانګلیسي استعمار جوړ شوي مصنوعي اوګوډاګي هېواد پاکستان مغرضو استخباراتي اویوځي کړیو، نه یوازې د لراو بروپښتنو او بلوڅو په ګډون د افغانانو پرزړه دانګلیسي استعمار د خنجردتور داغ په توګه پرافغانانو د ډیورند دمنحوسې او کرغېړنې تپل شوې کرښې هغې غاړې ته د پرلو کوزو پښتنو او بلوڅو دملت پالو اوآزادۍ غوښتونکو ولونو او دغه راز دمنظور احمد پښتین په مشرۍ دپښتون ژغورنې غورځنګ دغړو په نبه کولو، مرموز وژلو، دهغوی خورولو، نیولو او بندیانولوته زور ورکړی او پرهغوی باندې یې د ترهګرو د ناپې وهلو په پلمه نه یوازې پرشومو توطیو لاس پورې کړی ، بلکې دغو مغرضو پنجابي او نژاد پالوونکو کړیو دهغوی

دکورونو پرسوخولو، لوټولو او دخلکو پرناموس یې شرمانه تیریو ته هم لاس اچولی او آن تردې پورې چې دخپلو دغه ډول شومو ناوړو پلانونو دپلې کولو لپاره یې دپښتنو او بلوڅو په قبایلي سیمو او ایجنسیو کې له منځني ختیځ څخه راتښتېدلي، ماتې خوړلي، شرمېدلي او را شړل شوي په زرګونو داعشیان هم ځای پرځای کړي او غواړي چې ددغو داعشیانو او ترهګرو پرمټ ددغو قبایلي سیمو ملت پال بلوڅان او پښتانه وځپي چې دثبوت خرګندې بېلګې یې خوګاله وړاندې دبلوڅو دمشر اکبر بګټي او په دې وروستیو وختونو کې د بلوچستان دغورځنګ په ګډون دپاکستان په بېلابېلو سیمو کې دپښتون ژغورنې دغورځنګ دمخکښ غړي محمد

ابراهیم آرمان لوڼي په خبر دده نیوکې را پارولې دي

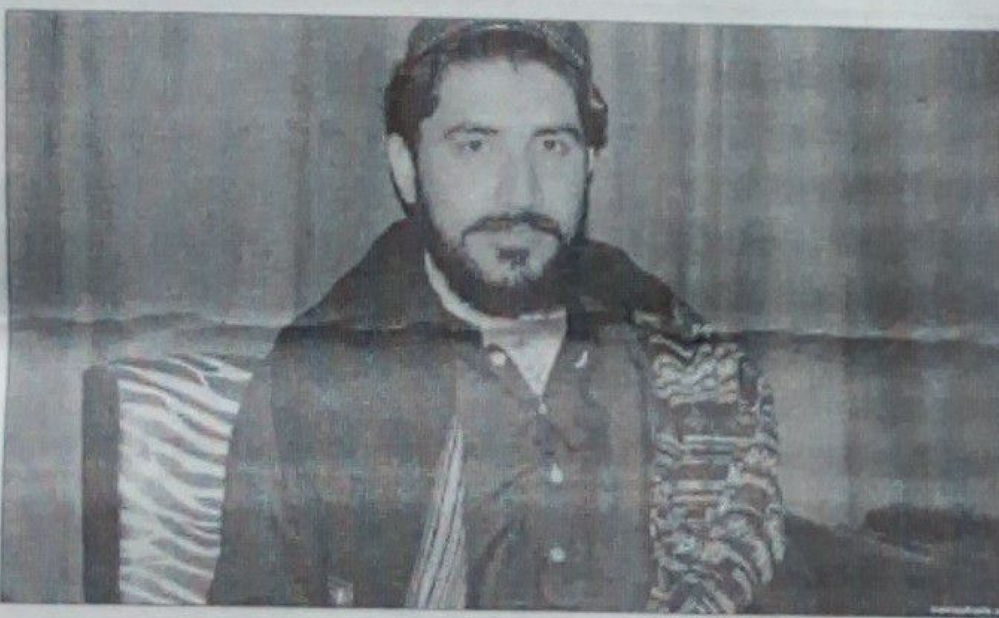

غورځنګ دغړو په نبه کول او وژل دي چې نه یوازې یې په افغانستان او پاکستان یې د پښتنو او بلوڅو ، بلکې د سیمې او نړۍ په نورو هېوادونو کې هم دپښتنو په ګډون دسیمې اونړۍ د بشر دوستو او سوله دوستو خلکو زیاتې غوسې او

اودلروپښتنو پرضد یې دپاکستان دپنجابي واکمنانو او نورو نژادپالوتکوپاکستاني کړیو دغه ډول بشري ضد اوانساني ضد عملونه په کلکه غندلي او محکوم کړي او غوښتنه یې تري کړې، چې پاکستاني چارواکي دې دپاډوپښتنو قاتلان ژرترژره

په نبه کړي او دسختې جزا لپاره دې دعدالت منګلوته وسپاري. په دې لړکې په کابل کې د افغان ژغورنې غورځنګ غړو د یوې اعتراضیه غونډې په ترڅ کې د لوڼي وژنه په کلکو ټکو وغندله او ویې ویل، چې پاکستان په دا شان وژنو غواړي ،چې دپښتنو د حق غوښتنې غږ غلې کړي.د دوی له منځه زهیر زنداني دغې غونډې ته وویل:« موږ ټول افغانان د ارمان شهید غم خپل غم ګڼو او په دې حساس وخت کې د خپلو وروڼو تر څنګ ولاړ یوو، موږ د منظور پښتین ملاتړ کوو او غږ ته یې منتظر یوو، موږ له دوی سره دا غږ بدرګه کوو ،چې د وژنې او تاوتریخوالي پرخلاف یو موټی او باید د دغو وژنو پوښتنه وشي.»له کابل سره هم مهاله په ننګرهار او کونړ کې هم ۷ مخ

د افغان سولې په اړه د خلیلزاد د څلورم سفرپیل

سمیع الله سمیع

څلورمه برخه

کابل ته د خلیلزاد سفر:

خلیلزاد دچین، اومتحدو عربي اماراتو له سفر وروسته دمرغومي په ۲۹ نمه کابل ته سفروکړ او په کابل کې یې له ولسمشر محمداشرف غني ،اجرائیه ریس ډاکتر عبدالله عبدالله ،دملي امنیت شورا له سلاکار ډاکتر حمدالله محب اونورو چارواکو او شخصیتونو سره دخپلو سفرونو په باب خبرې وکړې خلیلزاد وویل :دسیمې هېوادونو ته یې دسفرموخه دافغان سولې دپروسې د پیلولو لپاره د سیمه ییزې اجماع رامنځته کول وو اودکابل له سفر وروسته به دغو سفرونو ته دوام ورکړي

پاکستان ته د خلیلزاد سفر:

خلیلزاد د افغاني مشرانو او چارواکو له خبرو وروسته دمرغومي په ۲۷ نمه دسولې دخبرو لپاره پاکستان ته روان شو

خلیلزاد ، اسلام آباد ته له رسیدلو وروسته دافغان سولې په اړه دپاکستان دبهرنیو چارو دوزیر مرستیالې تهمینه جنجوعه سره خبرې پیل کړې دواړو لورو دسولې اوبخلاینې دبهیر پراختیاتو خبرې وکړې په دغو خبرو کې له خلیلزاد سره دامریکا ددفاع وزارت اوملي امنیت شورا غړي هم ملګري وو. دمیرمن جنجوعه په مشرۍ دپاکستان په پلاوي کې دپاکستان ددفاع اوبهرنیو چارو وزارتونو جګپوړو مامورینو هم برخه لرله

خلیلزاد ، سیمې ته دخپلو سفرونو په اړه جنجوعه ته معلومات ورکړل په مقابل کې جنجوعه وویل چې هېواد یې د افغان سولې له پروسې سره مرستې ته ځان ژمن بولي

له جاوید باجوه سره د خلیلزاد لیدنه:

په داسې حال کې چې خلیلزاد، دپاکستان دبهرنیو چارو له وزیرې له مرستیالې میرمن تهمینه جنجوعه سره خبرې ګټورې وبللې، دمرغومي په ۲۸ نمه دپاکستان له لوی درستیز جنرال

قمر جاوېد باوجوه سره د ده دکار په دفتر کې په راولپنډۍ کې ولیدل په دې کتنه کې خلیلزاد له جنرال باجوه سره دافغان سولې ، پخلاینې او دامنیت په اړه خبرې وکړې

په دغو خبرو کې باجوه ټينګار وکړ چې پاکستان افغان سولې ته اهمیت ورکوي. نوموړي وویل باور لري ، دسولې پیل شوې هلې ځلې به دسیمې او افغانستان سوله اوامنیت راوړي

په دغه وخت کې دامریکا دبهرنیو

چارو وزارت مرستیاله لیزا کرتیس ، هم په پاکستان کې وه اوله بېلابېلو چارواکو سره یې دسولې خبرې پیل کړې وې

له عمران خان سره د ولسمشر غني تلیفوني خبرې:

په داسې حال چې خلیلزاد د پاکستان له چارواکوسره د افغان سولې په اړه خبرې پیل کړې وې افغان ولسمشر محمداشرف غني دپاکستان له صدراعظم عمران خان سره تیلفوني خبرې وکړې، په دغو خبرو کې

ولسمشر غني عمران خان ته بلنه ورکړه، چې په یو مناسب وخت کې کابل ته راشي چې دغه بلنه دعمران خان له خوا ومنل شوه، خو دسفردقیقه نېټه راتلونکي ته پاتې شوه په دغو خبرو کې عمران خان ولسمشر غني ته ډاډ ورکړ چې پاکستان دخبرو په لاره صادقانه هلې ځلې کوي او دا خپل مسوولیت ګڼي

له افغانستان سره د ناټو د ژمنو تازه والی:

په داسې حال کې چې دامریکا دبهرنیو چارو وزارت خانګړي استازي خلیلزاد ،

دافغان سولې په اړه په اسلام آباد کې له پاکستاني چارواکو سره دسولې په خبرو اخته و اوله پاکستان څخه یې غوښتنه کوله چې دافغان سولې په پروسه کې بوره همکاري وکړي او طالبان دې ته وهڅوي چې له افغان حکومت سره مخامخ خبرې وکړي ، په بروکسل کې دناټو دپوځي کمېټو غړو غونډه وکړه په دغو غونډه کې دنورو مسئلو پر څنګ دافغانستان په حالاتو بوره تمرکز وشو ددغې کمېټې مشر دبریتانیا دهوایي ځواک مارشال سرستورات پیچ وویل د افغانستان په اړه دناټو ژمنې پرځپل ځای دي « دافغانستان په اړه زموږ ژمنې نه بدلېدونکي دي، په دې هېواد کې وضعیت ستونزمن دی ، خو افغان امنیتي ځواکونه په جدیت کار کوي ، خو دخپل هېواد امنیت ټینګ کړي اونه پرېږدي چې هېواد یې بوځل بیا دترهګرو په امن ځای بدل شي »

دناټو دغړو هېوادونو دپوځي قوماندانانو له دغه رنګه څرګندونو داپه ډاګه کېږي چې افغانستان یوازې نه پرېږدي له افغانستان سره د سولې اوثبات په برخه کې په راتلونکي کې خپلو پوځي او مالي مرستو ته دوام ورکړي

له طالبانو سره د مستقیمو خبرو هیلې:

په داسې حال کې چې طالبانو له واشنګټن سره دمذاکراتو د ودرېدلو ګواښ کړی، افغان حکومت په مختلفو کچو کې ددغې ډلې له رهبرۍ سره داړیکو ددوام خبره کوي دولسمشرۍ مانۍ ویاندهارون چخانسوري په خپلې خانګړې مرکه کې آزادۍ راډیو ته وویل چې طالبانو هم دسولې دمستقیو خبرو پیلېدو ته لېوالتیا ښودلې اویه دې برخه کې یو لړ پرمختګونه شوي دي نوموړي زیاته کړه غواړم دمذاکراتو په اړه خلکو ته دا وضاحت ورکړم چې بالاخره دغه مذاکرات کېږي که طالبان دجګړې دختمولو لپاره رښتینې اراده لري، نوله حکومت سره دي دمذاکراتو میزته کېښني دسولې دخبرو دپیلېدو لپاره په کوردننه اوپه نړیواله کچه اجماع موجوده ده او سیمه ییزه اجماع هم رامنځته شوې

د پاکستان د بهرنیو چارو له وزیر سره دخلیلزاد خبرې:

خلیلزاد په اسلام آباد کې دخبرو په لړکې دسولې په اړه دپاکستان دبهرنیو چارو له وزیر شاه محمود قریشي سره هم خبرې وکړې دپاکستان دبهرنیو چارو وزارت ویاند محمد فیصل دمرغومي په ۲۹ نمه وویل چې خلیلزاد په افغانستان کې دجګړې دپای ته رسیدلو لپاره له قریشي سره خبرې کړې قریشي په دې لیدنه کې خلیلزاد ته ډاډ ورکړی، چې پاکستان دافغان سولې له پروسې سره مرسته وکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا او ژوند

کم خوبي مو پر بېلابېلو ناروغیو اخته کوي

د شپې ښه خوب د هر چا خوښ وي، دا نه یوازې د انسان فکر ښه کوي، بلکې د سترګو شاوخوا تورو حلقو مخنیوی هم کوي، همدا ډول مناسبه اندازه خوب د زړه، وزن او ذهني روغتیا لپاره تر ټولو اړین دی. نن سبا، چې د شپې له خوا ټوختیاوي زیاتې شوې، ورسره خوب هم محدود شوی او هر څوک نه شي کولای یوازې د شپې له خوا په ټاکلې موده خوب بشپړ کړي. روغتیا پوهان د یوه عام کس لپاره په شپه او ورځ کې له ۷ څخه تر ۸ ساعتونو خوب مناسب ګڼي، دوی زیاتوي، چې له دې کم او یا زیات خوب په انسان کې د بېلا بېلو ناروغیو لامل جوړېږي، د لا ښه روغتیا لپاره د ورځې نیم ساعت قیلوله غوره لاره ده.

شول، چې د زړه ناروغۍ ګواښ یې زیاتوه.

سست غبرګون د کم خوبۍ بل زیان دادی، چې انسان په خواب یا غبرګون ښودلو کې سست او ورو وي، د یوې څېړنې له مخې خینو کسانو ته د پوره او ځینو ته د کم خوب مشوره ورکړل شوه، په پایله کې وموندل شوه، چې د بشپړ خوب کونکو په پرتله د کم خوب کوونکو کارکردګي بیکاره او په غبرګون ښودلو کې سست وو.

انفیکشن یا غلط اغېز تاسو به لیدلي وي، چې د ځینو کسانو زخم ژر نه ښه کېږي، خوب د انسان دفاعي سیستم غوره کوي، که خوب مو کم وي، نو زخم به مو انفیکشن اخلي او په ژر به کېدو کې به ستونزې ګورئ، ځکه چې

دلته هغه زیانونه چې د کم خوب له کبله رامنځته کېږي په نښه کوو:

غوصه د بې خوبۍ بو ستر لامل دادی چې انسان د ورځې په اوږدو کې په هر څیز څخه شکایت کوي او په کوچني څیز غوصه ورځي، دا د طب له لحاظه یوه ناروغي ګڼل کېږي چې یوازې په به او ارام خوب سره له منځه ځي، په یوه څېړنې کې څرګنده شوې چې منفي فکر او زیات شکایت کول د کم یا خراب خوب نتیجه ده، په دې سره انسان د ورځې هېڅ یو کار په سمه توګه نه شي ترسره کولی.

سر دردي د کم خوب دویم زیان دا دی، چې د ورځې له خوا به مو په سر درد وي، ښکاره خبره ده، چې د سر درد انسان هېڅ ډول یوه کار ترسره کولو ته نه پرېږدي، پوهان سره په یوه خوله دي، چې د ورځې له خوا سر دردي رامنځته کېدل د شپې خراب یا دکم خوب لامل دی، دوی وایي، چې په کم خوب سره د انسان نیم سر درد کوي، چې ډېر دردونکی وي، همدا ډول هغه کسان چې په خراړې، خراټې وهلو یې خوب خرابېږي زیات یې له سردردۍ شکایت کوي.

چاغوالی د انسان لپاره په عام ډول چاغوالی له کومې ناروغۍ نه کم دی، کم خوب په چاغوالي کې مرسته کوي، ځکه چې په دې سره د انسان د بدني هارمون توسط خرابېږي او زیات کالوریز لرونکې خوړو ته اشتها کېږي، له چاغوالي سربېره کم خوب انسان کې د ستوماتیا ناروغۍ هم رامنځته کوي.

سترګو لید د خوب کموالی د سترګو لید کموي، په دې سره انسان ته د ورځې هر څیز خړ، خړ یا دوه رنګه ښکاري، سترګو ته دارام ورکولو لپاره خوب انتهایي ډېر اړین دی.

د زړه ناروغۍ د څېړنې په دوران کې ځینې کسانو ته تر ۸۸ ساعتونو د وېښ پاتې کېدو توصیه وشوه، د دې په جریان کې د دغو کسانو د وینې فشار پورته شو، خو کله چې دوی ته یوازې تر ۲ ساعته د شپې ویده کېدو اجازه ورکړل شوه، د دوی د زړه درزا زیاته شوه او بدن کې داسې پروټین رامنځته

د یوې شپې کم خوب هم د باکټریاو پر ضد د انسان په دفاعي سیستم منفي اغېزه کوي، چې له کبله یې زخم انفیکشن یا غلط تاثیر اخلي.

تمرکز

د یو چا خبرو ته غوږ نیول، د درس ویلو یا د یوه داسې کار پر مهال چې سوچ، فکر او تمرکز ته اړتیا لري، داسې حال کې مو تمرکز سم وي؟ که خواب مو هو وي، نو د دې لامل د خوب کموالی دی. څېړنې ښیي چې په کم خوب سره انسان د تمرکز له مادې خلاصېږي او ذهن له ستونزو سره مخ کوي چې ورته هر کار سر ته رسول ستونزمن شي.

د واکسینو داثر کمېدل واکسین عموماً بدن د خانګړو وایروسونو څخه ساتلو لپاره کېږي، خو که چېرې مو خوب کم وي د واکسن اثر مو پر بدن د پوره خوب په پرتله کم وي، ځکه چې کم خوب د انسان دفاعي نظام کمزوری کوي.

په خبرو کې ستونزې د خوب کموالی د انسان پر خبرو هم اثر کوي، د خبرو پرمهال داسې برېښي چې کومه نښه یې کړې وي، د څېړنې له مخې، ځینې کسان د ۳۶ ساعتونو لپاره وېښ پرېښودل شول، وروسته د خبرو پرمهال معلومه شوه، چې الفاظ لږې ګډوډېږي، تر دې اندازې چې کومه خبره کول غواړي هم په سمه توګه نه شي ترسره کولای.

همېشه د زکام او ټوخي ناروغي که تاسې هر وخت که د زکام یا ټوخي له ناروغۍ سر ټکوئ، او په یوه ځای بدلولو د زکام سره مخ کېږئ، نو د دې یو ښکاره لامل د خوب کموالی هم دی، د څېړنې له مخې، هر هغه څوک، چې له اووه ساعتونو کم خوب کوي په دوی کې دغه ناروغي درې چنده زیاته موندل کېږي.

دګېډې ناروغي په معده کې سوځښت، او قبض راتلل هم د کم خوبۍ له کبله رامنځته کېږي، بشپړ خوب مو د قبض په ځېر له سختې ناروغۍ ژغورلی شي، همدا ډول د معدې ناروغیو څخه هم بېي.

شکر د خوب په دوران کې بدن په میتابولیزم کې راتلونکې خرابي له منځه وړي، خو برعکس د وېښ پاتې کېدو پرمهال په انسولین کې د حساسیت ګواښ زیاتوي او د دویم ډول شکر په به راولي، د څېړنې له مخې، د شکر د زیاتېدو یو لامل د خوب کموالی دی.

سرطان روغتیا پوهانو د خوب او سرطان ترمنځ دقیقه اړیکه موندلې او یو شمېر څېړنې یې ترسره کړې، دوی موندلې چې د خوب په کموالي سره د بدن دفاعي قوت کمزوری کېږي او په دوی کې د یوه خاص ډول ((ژنې)) او د ((غټو کولمو)) سرطان ګواښ زیاتېږي.

یادښت د خوانۍ پر مهال په خوب کې کموالی دماغي توازن خرابوي او انسان د اوږدې مودې لپاره د یادښت له کمزورۍ سره مخ کوي، د څېړنې له مخې، وښودل شوه کوم کسان چې خوب یې په ټاکلې اندازه پوره وي یادښت یې هم قوي وي او نه ((الزایمر)) ناروغۍ څخه هم ژغورل کېږي.

هر وخت لوږه راتلل که اعصابو ته نه خوب څخه انرژي نه ورکول کېږي، نو بدن دغه اړتیا د خوړو په بله چلولو چې هر وخت انسان د لوږې سره مخ کېږي، کم خوب په بدن کې د مړېدلو احساس هر هارمون اغېزمنوي.

پر اراده کنټرول نه لرل کله چې ذهن له ستوماتیا او ستړیا سره مخ وي، نو بې له فکره ګامونه پورته کېږي، یعنې هر هغه خبرونه، چې انسان نه زیان رسوي له دې څخه انکار یا یې مخه نه شي نیولای، بې له کومو اړتیاو توکې پلورې، دوی دغه مهال په ښو او بدو نه پوهېږي او بې سوچه ترې کارونه ترسره کېږي.

له وخته وړاندې زړښت د مخ د ښکلا لپاره خوب تر ټولو اړین دی، د خوب دکموالي پرمهال مخ د یو شمېر ستونزو ښکار کېږي، چې د مخ ښکلا له منځه وړي، په دې سره د سترګو شاوخوا تورې حلقې رامنځته کېږي، همدا ډول په مخ کې غونجوالی رامنځته کوي، خلاصه دا چې کم خوب په بدن کې د پوستکي پروټین او نورې مادې په سمه توګه کار نه پرېږدي او د مخ دغونجوالي لامل کېږي، په یاد ولرئ: چې له اندازې زیات خوب هم د پوستکي دغونجوالي لامل کېږي.

ژورځېګان له څېړنې څرګندېږي، چې کم خوب که څه هم د انسان فکر ګډوډوي، خو سربېره پر دې په انسانانو کې د ژورځېګان ناروغۍ هم زیاتوي، د خوب دکموالي له کبله د خاوند او مېرمنې ترمنځ جګړې او تاو تریخوالي هم رامنځته کېږي، د پوهانو له وینا سره سم بې خوبي انسان کې د ځېګان او ډیپرشن ګواښ دوه چنده لوړوي.

خوب عضلات کمزوري کوي د خوب کمښت په بدن کې د هارمونونو نظام بدلوي، چې بدن ته د عضلاتو جوړولو او کمزورۍ له منځه وړلو کې ستونزې رامنځته کېږي، همدغه لامل دی چې، عضلاتو ته زیان رسېږي او ددې درملنه هم ستونزمنه شي، لسه یوې څېړنې څرګنده شوې چې د خوب په جریان کې بدن ته وده ورکوونکې او زیان له منځه وړونکې هارمونونو وېستل، چټکېږي، د فټنس «Fitness» روغتیا پوهان هم د عضلاتو قوي کولو لپاره پوره خوب اړین ګڼي.

د معدې د جراثیمو لاملونه نښې او درملنه

ایا تاسې د معدې د جراثیمو په اړه څه معلومات لرئ؟ لېر دې وړاندې پرې اخته شوي یاست، ډېر وخت ښځې د معدې په جراثیمو نه پوهېږي، په معده ډېر سخت درد راځي، له معدې کېږي، خو په لامل یې نه پوهېږي، تر څو یې د متخصص ډاکټر په لارښوونه لابراتوار معاینې نه وي کړي

- د معدې جراثیم څه شی دي؟
- لاملونه یې څه دي؟
- د جراثیمو نښې
- د جراثیمو بېلابېل ډولونه
- د جراثیمو تشخیص
- د معدې د جراثیمو درملنه
- د معدې ناروغ لپاره صحي خواړه
- هغه خواړه، چې د معدې ناروغ باید ور نږدې هم نه شي
- د معدې له جراثیمو د ځان ژغورلې لارې چارې

موږ تاسې ټول باید د معدې جراثیم، اسباب، نښو او د ځان ژغورلې په لارو چارو پوه شو او که په وخت ورته متوجه نه شو، کېدای شي دا جراثیم د کورنیو نورو غړو او بچیانو ته هم سرایت وکړي

د معدې جراثیم څه شی دي؟

دا یو ډول بکتریا ده، چې ایچ پایلوري «helicobacter pylori»h pylori ورته ویل کېږي. په معده او لویو کولمو کې پیدا کېږي، چې له امله یې معده کې سوځښت پیدا کېږي،همدارنګه په معده کې د زخم لامل هم کېږي او که په مناسب وخت یې درملنه و نه شي په سرطان هم بدلېږي او د وخت په تېرېدو د معدې تپرایت هم ورسره پیدا کېږي

د معدې د جراثیمو لاملونه

د معدې د جراثیمو په ناروغۍ د اخته کېدو ځینې اسباب

- د خوراک لوښي، لکه قاشوغې او نور شیان نه نورو سره شریکول
- د خوړو پاکوالي ته نه پاملرنه او لوڅ سر یې پرېښودل
- د خیرنو خوراکونو او په خیرنو لوښو کې یې خوړل چې بدن ته ورسره بکتریاوې داخلې شي
- د معدې په جراثیمو له اخته فردونو سره ګډ خوراک

د جراثیمو اغېز

- د معدې جراثیمو د پیدا کېدو نه امله په معده کې تپرایت هم پیدا کېږي
- د معدې او وړو کولمو د سوځښت لامل هم کېږي
- جراثیم د داسې زهرجنو موادو لامل کېږي، چې ورسره د خوراک اشتها هم له منځه ځي
- که په وخت یې درملنه ونه شي، دغه جراثیم په سرطان بدلېږي((دا ستونزه ډېره لږ وخت پېښېږي، خو احتیاط ډېر مهم دی))
- ځینې وخت د معدې جراثیم د وینې د کمښت ((انیمیا)) لامل هم کېږي او بدن نه شي کولی، چې نوي ګټور مواد جذب کړي
- ځینې وخت د زړه د رګونو د بندېدو لامل هم کېدای شي ((دا هم ډېر لږ وخت امکان لري))

د معدې د جراثیمو نښې او قراین

د معدې د جراثیمو علامات په لاندې ډول دي، باید ورته متوجه شو، چې موږ او تاسې څو به پرې اخته نه یو

- په معده کې سخت خوږوونکی درد، چې دغه درد څو دقیقې او آن تر ساعتونو هم دوام کولی شي
- په معده کې د تېزابیت زیاتېدل، برداسې اندازې، چې زغمل یې ناشونی وي او دغه تېزابیت خولې ته هم رسېږي
- سینه، زړه او شاوخوا غړو کې داسې دردونه او سوځښت، چې له امله یې معده د خوراک اشتها له لاسه ورکوي
- د خوراک اشتها او وزن له منځه تلل په داسې حال کې، چې په ځان به دې دا باور هم نه وي، چې د خوراک کولو توان لرې
- د معدې سوځښت، پړسوب، اسهال، کانګې او ورته نورې ستونزې، خو دا په سختو حالاتو کې کېږي
- ځینې وخت ناروغ دومره خراب شي، چې بې هوښې پرې راشي
- د ساه لنډېدل او د مخ رنګ خرابېدل ((دا هم په سخت حالت کې))

له همدې امله باید د معدې د جراثیمو درملنه په مناسبه توګه د متخصص ډاکټر په مشوره او لارښوونه په خپل وخت وشي او د ستونزې د زیاتېدو د مخنیوي لپاره په لومړیو وختونو کې انسان د خپلې درملنې غم وکړي

د معدې د جراثیمو تشخیص کله، چې د معدې ناروغ ډاکټر ته د درملنې لپاره ورشي، هغه ورته د څو معاینو لارښوونه کوي، چې په لاندې ډول دي

- په وینه کې د انټي باډي معاینه، چې دې سره په بدن کې د جراثیمو د شتون او نه شتون معلومات کېږي
- د ډکو متیازو « stool examination» معاینه، د دې لپاره، چې د هاضمې سیستم کې څو به نورې ناروغۍ نه وي
- د ساه اخیستو معاینه، په دې کې ناروغ ته مایع او یا عوندې درمل ورکول کېږي، یوریا، نایتروجن او شعاع لرونکې کربون ولري، همدارنګه په یو ډول پلاستیکي آله کې د انسان د ساه اخیستو او لاړې تو کولو قوت هم معلومېږي که څوک د معدې د جراثیمو په ناروغۍ اخته وی. د ساه اخیستو او لاړې تو کولو پر مهال بې غږ کې بدلون راځي
- د معدې انډوسکوپي معاینه ((د خولې له لارې د معدې حالت په کامره کتل))، چې ډاکټر پوه شي، چې معده کې جراثیم، زخم او نور مضر شیان شته که نه؟

د معدې د جراثیمو درملنه د معدې لپاره ځانګړي درمل شته، خو ناروغ یې په خپله خوښه د ډاکټر له اجازې پرته نه شي کارولی، د درملو خوړلو او د خوراک مقدار او ملي ګرام پېژندلو لپاره د ډاکټر نسخه اړینه ده

- ډاکټر د معدې د جراثیمو درملنې لپاره انټي بیاټیک ((کلیترومایسین، مترنیدازول، اومیپرازول)) ورکوي. اومیپرازول د معدې تېزابیت او زخم ختموي، میترانیدازول، چې دلته د فلابجل او په نورو نومونو پیدا کېږي، چې د معدې ویروس ختموي او کلیترومایسین بیا د معدې جراثیم ختموي او زړه ته د ټولنکو مکروبونو مخه نیسي
- د معدې متخصص ډاکټر proton pup inhibitor ګروپ درمل په ورکولو سره د معدې د زخم او د هاضمې د سختۍ درملنه کوي

د معدې جراثیمو د مخنیوي لپاره صحي خواړه د معدې په جراثیمو اخته ناروغان فکر کوي، چې خوراک کول به د معدې په زیان وي او له همدې امله یو شمېر خلک له خوراک څخه لاس اخلي، خو دا کار د روغتیا لپاره ګټور نه دی.

- د معدې په جراثیمو اخته ناروغان د خوراک کولو پر مهال د معدې سوځښت زیاتېږي، خو په دغه وخت کې ښه خبره دا ده، چې سپک نرم او مایع خواړه وخوري او په کور کې جوړ شوي جوس وڅښي
- له دې څو ورځې وروسته نه کولې شي، چې کچالو، شوروا او دې ته ورته نور نرم خواړه وخوري
- مشروبات لکه شین چای او نور مایعات ډېرول

د معدې په جراثیمو اخته ناروغان به کومو خوړو ته لاس هم نه وروړي

ځینې داسې خواړه هم شته، چې د معدې د ضعف او خرابۍ لامل ګرځي او نه خبره دا ده، چې ناروغ ترې ځان وساتي

- له هغو خوارکونو ځان وساتئ، چې فایبر ونه لري، لکه هګۍ، مکروني او آش
- هغه قهوه، چای، کافي او ورته نورو شیانو څخه ځان ساتل اړین دي، چې کافین ولري، ځکه چې دا شیان د معدې په زیان دي
- له ترخو شیانو، مالګو لرونکو خوراکونو او اچارو ځان ساتل، ځکه دا شیان د معدې سوځښت نور هم زیاتوي
- ډېرې مالګې لرونکي او تروش خوراکونه لکه مالټه او لیمو

د معدې له جراثیمو د ځان ژغورنې لارې چارې

د انسان طبیعت د پاکوالي دی او څوک، چې په دې اړه ناغېړي کوي، له ګڼو ستونزو او طبي ستونزو سره مخ کېږي په دې اړه ځینې اړینې لارښوونې

- له خوراک وړاندې او له حمام نه وروسته لاسونه په صابون مینځل
- خام او نیم خامه خوراکونو څخه ځان ساتل
- د هغه چا له لاسه هم خوراک مه کوئ، چې د پاکوالي خیال نه ساتي
- داسې لرونکي خوراکونه کول چې فایبر لرونکي وي او په آسانه هضمېږي
- اومیګا ترې غوړي لرونکي خوراکونه کول، لکه ماهي
- زنجبیل او هوږې لرونکي خوراکونه کول د معدې نظام غښتلی کوي
- له سګرېټو او نسوارو ځان ساتل مور هڅه کړې، چې خپلو نوسنونکو ته د متخصصو ډاکټرانو په لاسونو لیکل شوي مواد ښنو کړو، خو د دې لپاره اړینه خبره دا ده، چې د دې لارښوونو سربېره ګېسټرو انټرالوجسټ متخصص ډاکتر سره مشوره وکړئ او خپلې ستونزې په مناسبه توګه حل کړئ.

له روغتیایي برخې

تور مرچ د سرطان ناروغۍ مخنیوي کوي

د مالګې په ځای تور مرچ هم د ډوډۍ خوړلو پر اکثرو مېزونو موجود وي د مالګې او سوډیم د استعمال په اړه کتابونه لیکل شوي، خو تورو مرچو نه څېړونکو لږ پام کړی د تورو مرچو په هکله زیاتو څېړنو ته اړتیا ده یو شمېر

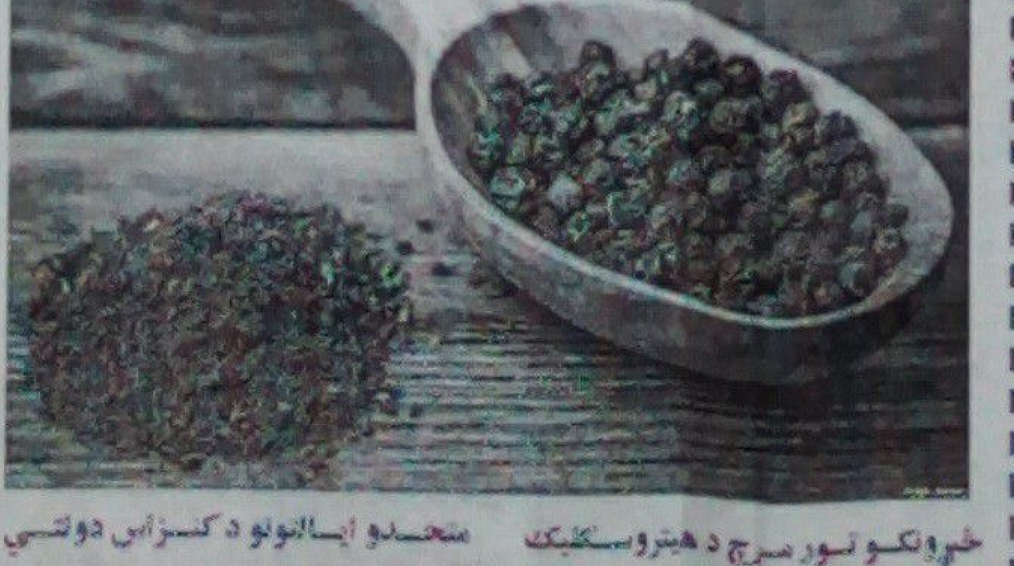

څېړونکو تور مرچ د هېټروسایکلیک کیمیاوي ترکیباتو یا HCAs په له منځه

وړلو کې چې د سرطان زېږونده کیمیاوي مواد دي، ګټور بللي دي، هېټروسکلیک کیمیاوي مواد هغه وخت پیدا کېږي کله چې په لوړ حرارت کې ډېره ورېته او سوزول شوې غوښه وخوړل شي. د امریکا د

متحدو ایالتونو د کنزاس دولتي پوهنتون یوې ډلې ډاکټرانو موندلې

چې که یو ګرام مېده شوي تور مرچ له ۱۰۰ ګرامه غوښې له کوفتې سره ګډ شي د پخلې پر وخت په کې تقریبا په بشپړه توګه د هېټروسکلیک کیمیاوي ترکیباتو یا HCAs رامنځ ته کېدل له منځه ځي. بایې دغه اندازه تورمرچ یو شمېر خلکو ته ډېر زیات وي، خو ددې څېړنې لیکوال وایي چې تور مرچ، د مالګې، د انګورو د غوړې او د دیګ له نورو دواګانو سره مخلوطول کېدای شي د سرطان ناروغۍ ضد تاثیر ولري او د سرطان تولیدوونکو کیمیاوي موادو د تولید مخه ونیسي. د اوټاوا پوهنتون پروفیسور کیت سینګلیتاري چې دغه څېړنه یې ارزولې ده وایي ځینې څېړنې ښیي چې تورمرچ هاضمې ته هم ښه دي. باغلي سینګلیتاري لیکلي

چې تورمرچ بایې د هاضمې انزایمونه تحریک کړي او د هاضمې په ټیوب کې د غذایي موادو تېرېدل اسانه کړي او همداشان تورمرچ کېدای شي د یو شمېر مغذي موادو جذب زیات کړي. پوهانو موندلي چې د تورو مرچو په ترکیب کې ټنده او تېزه ماده د انسان په وجود کې د کورکومینو مادې جذب زیاتوي. کورکومین هغه کیمیاوي ماده ده چې د کورکمن بوټي په ریښو کې موندل کېږي او د وجود د پړسوب او د اکسیجن د ترکیب ضد ګټور خاصیت لري. څېړونکي داسې نتیجه اخلي چې د شواهدو له مخې په غذا کې ګډ شوي تورمرچ روغتیا ته هېڅ تاوان نلري او کېدای شي د هاضمې او مغذي موادو د جذب لپاره ګټور وي خو که حتی له کوفتې سره شریک هم نشي کېدای شي، چې د سرطان ناروغۍ پر ضد ګټور وي.

ادب ، تاریخ او فولکلور

علامه سید جمال الدین افغان د اسلامي هیوادونو خلک د وخت د استعمار پر ضد راوپښ کړل

سید جمال الدین افغان په ختیځ کې د فکري غورځنګ موسس ګڼل کیږي. د سید سیاسي فلسفه د ده د ټولو هڅو ، کوښښونو او مبارزو ځرګندونه کوي او موخه یې د ختیځ د اسلامي هیوادونو د مسلمانو ملتونو او قومونو ویښول او دغو هیوادونو او ملتونو ته د سیاسي خپلواکي اخیستل و. دا د سید سیاسي او دیني افکار وو ، چې ختیځ هیوادونه یې له درانده خوب څخه راویښ کړل او د خلکو په اذهانو ، فکرونو او عقلونو کې یې د آزادۍ او خپلواکۍ ګلان وغوړول او په ټوله سیمه او نړۍ کې یې انقلابي ولولې راپورته کړې.

نن هم د پرون په شان د ختیځ په اسلامي هیوادونو کې هغه عوامل شتون لري ، چې پرون یې د سید په وخت کې شتون درلود. دا اوس هم ختیځ د لویدیځ په لومو کې ګیر دی. د استعمار، استبداد او نورو ارتجاعي نظریاتو او سیاستونو د چل او چلبازیو او نیرنګونو پر وړاندې او له هغو سره د مقابلې او مجادلې لپاره د سید سیاسي او دیني افکارو او نظریاتو ته اړه پیدا کیږي، چې د ده له افکارو څخه ګټه پورته شي

دغه مطلب دافغانستان دعلومو اکاډیمي دفلسفې انسټیټوت غړي ښاغلي سلطاني منګل دهیواد ورځپاڼې خبریال ته دیوې مرکې په ترځ کې ځرګند کړ اوویې ویل

سید د دریو عواملو پر ضد په ختیځو هیوادونو کې خپل جهاد او سیاسي مبارزو ته ادامه ورکوله، چې هغه خارجي استعمار ، کورني استبداد او په داخل کې دارتجاعي او له کاره لویدلو نظریاتو پر ضد مبارزه وه.

سید جمال الدین خو بعُدي شخصیت و ، ده په بعُدونو کې خپله مبارزه مخ پر وړاندې بووله ، چې یو بعُد یې سیاسي و او بل بعُد یې علمي ، فکري او عقیدتي و، خو دلته زه د سید پر سیاسي مبارزو رڼا اچوم

د سید هغه سیاسي مقوله چې وایي: « له ظالمانو څخه د حق غوښتلو په لاره کې بندي کیدل ریاضت او فراري ،تبعید ، سیاحت او وژل

۱ ۲۲۲ مخ

سید جمال الدین افغان په داسي وخت کې وزیږیده ، چې نړۍ له یوې خوا د بهرنیو یرغلګرو په منګولو کې ګیر وه او له بلې خوا مذهبي خرافاتو د خلکو اذهان د

کیدل یې شهادت دی او دا ډیره لوړه مرتبه ده چې چا ته حاصله شي»

سید جمال الدین افغان یو لوی فیلوف سیاست پوه ، تاریخ پوه ، لیکوال ، ژورنالیست ، خبرپوه ، اصلاح غوښتونکی او ریفورمیست ، مجاهد او شرق پیژندونکی ، اسلام پیژندونکی او د ختیځې نړۍ د آزادۍ او خپلواکۍ د غورځنګونو ستر متفکر و

د سید د خاطراتو په اثر نامي کې د زوکړې په اړه داسې لیکي « دا ستر مفکر سید جمال الدین افغاني په ۱۲۵۴ هـ ش چې له ۱۸۳۸ م کال سره سمون خوري د شعبان په میاشت کې د کونړ ولایت د شیرګړ اسد آباد کې دې دنیا ته سترګې غړولي دي. پلار یې سید صفدر نومیده ، چې د امیر دوست محمد خان په وخت کې د دربار محرر و د ده د نسب سلسله سید علي ترمذي او له هغه پورته امام حسین بن علي (رض) بن ابي طالب ته رسیږي »

بوچوالي په لوري رهنمایي کول ، نو له دې کبله ، شیر علي «طرزي» په دې اړه لیکي «په نولسمه میلادي پیړۍ کې ، کله چې اسلامي نړۍ له یوه لوري د مستبدو واکدارانو له خوا د بې اتفاقۍ او استبداد له ربړو سره مخامخ وه ، له بل لوري د خرافاتي دودونو او متحجرو دیني مدعیانو له لاسه ، له هر راز توپست څخه بې برخې وه ، نو له دې امله یې د بهرنیو یرغلګرو لپاره د ښکار مړۍ حیثیت غوره کړی و او د وخت داړه مارانو « روسیې او اروپا » په کې د ستري برخې غوښتنه کوله»

د سید د زده کړې په اړه د سید د خاطرات نامي په اثر کې لیکي «سید جمال الدین افغاني په اووه کلنۍ کې په خپل کور او کونړ کې له سید فقیر شاه څخه د دیني او عربي دودیزو او عنعنوي پوهنو پر زده کړو پیل وکړ ، بیا کابل ته راغی ، په کابل کې یې د سراجي د کوڅې د ګودرې په جومات کې خپلو درسونو ته دوام ورکړ په (۱۸) کلنۍ کې

یې زیات علوم زده او تر پایه ورسول له هغې جملې څخه یې د صرف ، نحو ، معاني ، بیان ، لیک او کتابت ، تاریخ او شرعي علوم لکه تفسیر ، حدیث، فقه د فقهي اصول، کلام تصوف او له عقلي علومو څخه لکه منطق ، عملي حکمت « مدرن سیاست » تدبیر منزل ، تهذیب النفس نظري حکمت « طبعیات اوالهیات » او ریاضي علوم لکه حساب ، هندسه ، الجبر او دطب علوم زده کړل او دغه ټول علوم یې په ۱۸ کلنۍ کې له مجربو استادانو څخه پای ته ورسول »

سید جمال الدین افغاني پر دغو زده کړو برسیره د نورو زده کړو غوښتنه کوله ، چې په نتیجه کې یې هند ، ایران او ترکیې ته د زده کړې لپاره سفرونه وکړل

سید جمال الدین افغاني چې یو اصلاح غوښتونکی او ریفورمیست شخصیت و ده وغوښتل چې په افغانستان او نورو اسلامي هیوادونو کې د اصلاح غوښتې پروګرامونه پلې کړي، نو کله چې له حج څخه خپل ګران هیواد افغانستان ته راستون شو ، دلته په افغانستان کې د انګلیس په اشاره کورنۍ جنګ پیل شو په سید جمال الدین افغاني سیاسي فشا تنګه او له هیواد څخه یې د وتلو هوډ وکړ په همدغه وخت کې یې نس قتره یرپلان امیر شیر علي خان ته وسپاره، خو نوموړی پلان عملي نه شو، ځکه چې په هیواد کې د ننه کورنۍ شخړې او د وخت بهرنی استعمارګر انګلیس موجود و

ښاغلي منګل زیاته کړه: سید جمال الدین افغاني د دموکراسي پلوی او د استبدادي دولت سر سخت مخالف و، دی د کورنۍ استبداد په اړه په عروه الوثقی ورځپاڼه کې داسې لیکي «هغه دولت چې د خپلو هیوادنیو ستونزو او چارو د حل او فصل توان و نه لري، خلک یې د حکومت په چارو کې ګډون او مشاورې ور نه کړي، د هیواد په عامه چارو د نظر ځرګندونه ونه کړي، د خلکو غوښتنو ته مثبت

ځواب و نه وایي، د استبدادي نظام چارواکي د خلکو د نظر ځرګندونه یې امیري وګڼي او قانون ته غاړه کې نه ږدي دا ټولې چارې آنارشیزم راولي او دولت په خامخا دغه کار د بې ثباتۍ او تباهي خوا ته بیایي ، چې تر څنګ یې یوې خوا ته د فساد شتون، او له بلې خوا همدا استبدادي دولتونه دي چې خلک د سواد او پوهې له نعمت څخه لرې په جهل او نا پوهۍ کې ساتي ، نو پر دولت نیوکې او انتقادونه او نا امیدي رامنځته کیږي او په نتیجه کې د همدې استبدادي دولت پر ضد ولسونه او خلک یو بل ته لاسونه ورکوي او د استبدادي نظام د ړنګولو او ویجاړولو لپاره هڅه کوي، تر څو پر ځای یې عادل، دموکراسي پلوی او پارلماني حکومت رامنځته شي »

سید جمال الدین افغاني د دموکراسي د اصولو پلوی و او ده په ټل ویل «پارلماني حکومت او د اساسي قانون پر بنا جوړ شوی حکومت ډیر ګټور دی، ځکه چې د خلکو پر ړوډو حکومت کوي هغه حکومت چې د ملت د ارادې ممثل وي، هغه حکومت چې مذهبي ژمنې او سمې نوښتونه په کې شتون و نه لري او بوازې په هغه دولت کې چې شایستګي او لیاقت وي، دا به واقعي دولت وي »

سید جمال الدین افغاني د هیواد د سیاسي ناروغۍ لپاره درې اصله نسخه وړاندې کوي

لومړی: د شاهي استبدادي نظام پر ځای مشروطه حکومت رامنځته کول چې هغه هم د رواجونو او عنعنوي دودونو او دستور پر ځای د اساسي قانون پربنسټ اداره شي

دوهم: د مذهبي هر راز توپیرونو پر ضد مبارزه او پر ځای یې اسلامي یووالي او اتحاد رامنځ ته شي

دریم: د ښکیلاک انګلیس پر ضد مبارزه او د خپلواکۍ ترلاسه کول سید جمال الدین افغان ۵۸ کاله خپل سرګردانه ژوند کلي په کلي ، سیمه په سیمه ، ښار په ښار او هیواد

په هیواد ، د سیمې او نړۍ د سیاسي ، اقتصادي، فرهنګي او نظامي ټولنیز ژوند هره برخه په ژوره علمي او پرلنه بیړه توګه مطالعه او ترڅیړنې لاندې ونیوله او د سیمې او نړۍ د اکثرو هیوادونو سیاسي ، اقتصادي ، فرهنګي او نظامي اوضاع یې د ځان لپاره معلومه کړه د سید جمال الدین افغاني ټول ژوند او عمر له کړاوونو، ستونزو ، تبعیدونو ، مسافرتونو ، جنجالونو او مشکلاتو څخه ډک او د نړۍ په هر هیواد کې په روښانه ډول ځرګند دی. د سید سفرونه له افغانستان څخه نیولې بیا تر هند ، سعودي عربستان ، عراق ، ایران ، ترکیې، روسیې ، جرمني او انګلستان ته ځرګند دي، چې په دغو هیوادو کې ده ته په دایمي توګه د استوګنې ځای او حق ورنکړای شو او تل د ښکیلاک انګلیس د ځارګرې ادارې له خوا تر ځارنې لاندې نیول کیده

ده جوته کړه: سید د امیر دوست محمد خان په وخت کې د سلا کار وزیر په توګه کار کاوه ، خو کله چې امیر دوست محمد خان مړ شو، نو د امیر شیر علي خان په زمانه کې یې د صدراعظم په توګه دنده تر سره کوله ، خو په دغه وخت کې د امیر دوست محمد خان د زامنو تر منځ د سیاسي قدرت پر سر کورنۍ شخړې پیل شوې، چې په دغو شخړو کې دوخت د انګلیس دولت هم لاس درلود د هیواد هغه روز سیاست چې «بې اتفاقي واچوه او حکومت وکړه» انګریزانو ترې کار اخیست ، په دې وخت کې د هیواد تکړه او بیدار خلک د بهرنیو د دسیسو ښکار او قرباني شوي وو

ښاغلي منګل ځرګنده کړه: په عمومي ډول په ختیځ او لویدیځ او په ځانګړي ډول د سید په خپل پلارني هیواد افغانستان کې د ده اصلاحي او ترقي غوښتونکیو اندیښنو او پیغامونو وه ډیره توجه او پاملرنه نه کیدله ، نو سید د یوه لوی شخص په توګه د

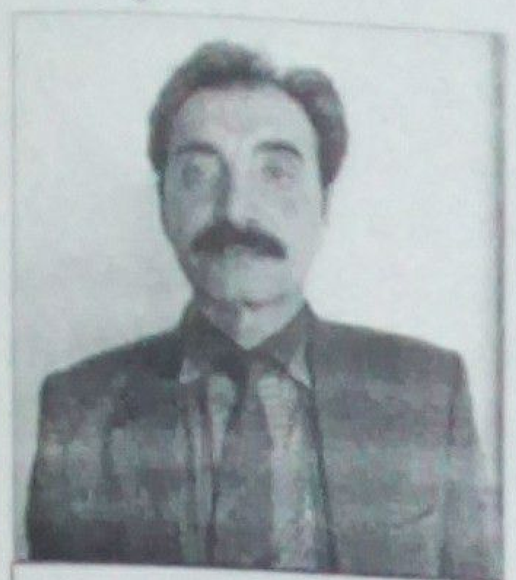

ښاغلی سلطاني منګل

ختیځ د اسلامي هیوادونو د ویښتیا او بیدارۍ لپاره کلکه ملا وتړله او دې موخې او هدف ته د رسیدو لپاره یې په خپلو پیغامونو او تبلیغاتو تر استعمار لاندې دختیځو اسلامي هیوادونو ولسونو خلک د خپلواکۍ او استقلال د لاس ته راوړلو لپاره راویښ او بیدار کړل، ده د ولسي نظامونو د منځ ته راتللو لپاره لاره هواره کړه دې د ختیځ ولسونو د وروسته پاتې کیدو له کبله خوریده او هلته یې د پوهې او نور اصلاحي پروګرامونه درلودل ، خو د کورني استبداد او بهرني استعمار د حد او کینې له امله یې د ده اصلاحات نه غوښتل ، نو له خپل هیواد څخه خواشینی ولاړ او د هند د استعمار پر ضد یې خپل هاخون پیل کړ له دې وروسته یې په مصر ، لندن ، ایران ، ترکیې او فرانسه کې د اسلامي هیوادونو د ویښولو او بیدارولو له پاره خپله کلکه مبارزه په ټینګه اراده پیل کړه او ډیر ولسونه یې چې د استعمار تر درانده خوب لاندې ویده وو د جهاد او مبارزې له پاره راوهڅول

سید جمال الدین افغاني خلور خلې هند ته تللی دی او دهغه وخت د انګریزانو د استعمار پر ضد یې د هند د خلکو په مبارزو کې برخه اخیستې ده سید په هند کې یوازې مسلمانان نه ، بلکې د هندوستان هندوان او نور خلک یې هم یووالي او اتحاد ته راوبلل او ده غوښتل چې ټول هندوان سره متحد او یو موټي شي او د شریک دښمن پرضد و جنګیږي

محبوب

کتاب «ناگفته های ارگ» ازنگاه ارزش ومحتوایی به لسان دری نیز ترجمه وچاپ شد

حیا ت الله حلیم

کتابی که دارای ارزش محتوایی و معلومات زیاد باشد سزاوار است که به زبان های دیگرنیزترجمه شود یکی ازین کتاب ها « ناگفته های ارگ » میباشد، که درگام نخست ازطرف محمد اسمعیل یون به زبان پشتوهنگام ماموریت به حیث رییس دفترفرهنگی شورای امنیت ملی پیشین افغانستان تحریرگردیده بود اینکه نظربه اهمیت و ارزش کتاب مذکوراز طرف نویسنده وتحلیلگرو رزنده کشور محترم مصطفی عمرزی به لسان دری نیز ترجمه گردید ، این اثر تحقیقاتی یادداشت های بسا مهم و ارزنده از دوره حاکمیت حامد کرزی دارد و بیشترمسایل معلوماتی و رویداد های پنهانی آن دوره دراین کتاب یاد آوری شده که

دراطلاعات جمعی بازتاب نیافته وازمنظر ودید مردم عایب و به دورمانده است ، چنانچه استاد درآغاز کتاب به این هدف خود اشاره نموده که اخذ وظیفه او درداخل ارگ به خاطر تسجیل جریان های پنهانی و ناگفته های ارگ به نسل های آینده کشورمیباشد

هدف اصلی این کتاب بیان واقعیت های تلخ گذشته است که مطالعه آن خوانندگان را با واقعیت های که دور از انظارعام درارگ رخ داده ، مواجه می سازد دراین کتاب نمونه یی ازهتک حرمت اشخاص و افراد دیده نمیشود

بلکه آن واقعیتهای تحمیلی ارگ میباشد که بالای یک رییس جمهورآن زمان تحمیل گردیده ودرپهلوی آن نیزمعلومات در آن تسجیل گردیده ، که چه کسانی چه کردند؟ و چه گونه کرده اند؟

در متن این کتاب به غصب چهارو نیم میلیون جریب زمین که از طرف مافیای زمین غصب شده نیزاشاره شده است وروی همرفته اینکه درقلب شهرکابل چگونه زمین های شیرپور، چور و تاراج گردید نیز معلومات کاملا مستند ارایه شده، که باورنا کردنی است تبدیل شدن بانکنوت های کهنه به بانکنوت های جدید مسئله عادی بوده که شامل صفحات

کتاب میباشد ،حامد کرزی به چه کسانی باج میدهد ؟ طرح افغانستان سیا وسفید از کی بود . چهره های مطرح ارگ ، کی ها بودند ؟ باج های ماهانه رهبران

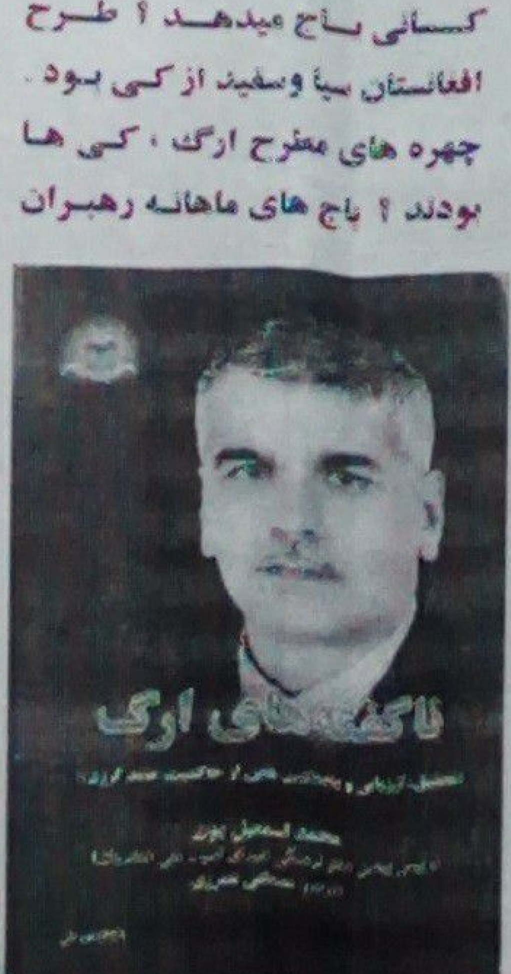

چقدر بود ؟ چهره های تاثیر گذار در ارگ کی ها بودند ؟ پول ایران را چه کسی ، برای چه کسانی میبرد؟ سطح صلاحیت حامد کرزی در حکومت تا کدام سرحد بود؟ اثرات طالبان و ائتلاف شمال در جنگ وصلح ، چه قدربود ؟ توطیه قتل حامد کرزی را چه کسانی طرح ریزی کرده بود ؟ آیا کرزی با اقبال یا به تدبیرحکومت میکرد ؟ وبی قانونی را چه کسانی قایم کرده بود ؟ چه کسانی به حساب پنجاه هزارعمل غیرقانونی انجام داده است ؟ نیزشامل صفحات این کتاب میباشد ، تماماً مسایل فوق که ازآن تذکر به عمل آمد منحیث اسناد معتبردرآینده به

لسان های پشتو ودری دردسترس محققین قرارخواهند داشت

مطالعه این کتاب سودمند برای سیاسیون حال و آینده منحیث دستاویز استنادی و نسل نو بسیار مهم و آموزنده است وبه مورخین که تاریخ وقایع اخیرافغانستان را رقم میزنند نیزیک منبع استناد معتبرمیباشد زیرا معلومات آن دقیق موثق واز تجربیات کافی برخوردار است که دراختیارآن ها قرار داده میشود نویسنده کتاب به مواد دست اول ، دوم وسوم دسترسی پیدا نموده وآنرا تسجیل نموده است دربن کتاب موادی

تشریح شده است که شاید خوانندگان باراول به آن مواجه شوند، ونیزمطالعه این کتاب برای افغان ها ، جهانیان و شماررزیادی ازسیاستگران به ویژه آنانی که درروند رویداد های سیاسی و اجتماعی دهه های اخیر افغانستان شامل بودند منبع آگاهی و استناد خوب میباشد

بناءً اگرمیخواهید ازجریانات بیشتر حاکمیت کرزی و ازناگفته های دیگرارگ آگاهی یابید این کتاب را بخوانید ، این کتاب درنوزده فصل و صد عنوان توسط سپین سهاردیزاین گردیده و ازطرف تحریک ملی افغانستان درمطبعه اسد دانش به تیراژ ۱۰۰۰ جلد به چاپ رسیده است و به رهروان راستین اسلامیت، انسانیت و افغانیت اهدا گردیده است

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موسیقۍ زده کړو علمي او مسلکي لارې

شکیب ((ولبراد)) او مطیع الله نوابي د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ د زده کړې په ریاست کې وېلون او تبله زده کوي. دغه نوي خوانان، څکه د موسیقۍ د زده کړې په ریاست کې وېلون او تبله زده کوي، چې په راتلونکې کې مسلکي موسیقي غږوونکي شي. د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ زده کړو ریاست یو سندرد او په هرې معیارونو ولاړه اداره ده. په دغه اداره کې د هېواد پوه او نامتو سندرغاړي او موسیقي غږوونکي روزل شوي دي.

وېلون غږونکی شکیب ((ولبراد)) دغه ریاست ته د خپل راتګ په اړه داسې ووېل: له څه مودې راهیسې د موسیقۍ د زده کړو په ریاست کې د وېلون پر زده کولو بوخت یم.

ده زیاته کړه: له کوچنیوالي د وېلون له غږولو سره مې لېوالتیا او مینه ومونده، دا هغه مهال و، چې زما پلار وېلون غږاوه. له هغې مودې راهیسې زما علاقه له وېلون غږولو سره پیدا شوه. اوس د موسیقۍ په ریاست کې د وېلون پر مسلکي زده کړه بوخت یم غواړم په راتلونکې کې یوه او مسلکي وېلون غږونکی شم اوس زه د استاد احسان ترلارښوونې لاندې وېلون زده کوم په لنډه موده کې مې د وېلون غږولو طریقه زده کړې، چې په راتلونکې کې که حدای غوښتل پوه او مسلکي وېلون غږونکی شم د وېلون تیوري لوله او ترخنګ یې وېلون هم غږوم، چې د تیورۍ او عملي کار په ترسره کول سړی ډېر پرمختګ کولی شي

ده د پرتو سنونرو په اړه څرګنده کړه د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ د زده کولو ریاست د نویو ځوانانو د روزلو لپاره آسانتیاوې برابرې کړې دي، نو زه له دغه ریاست څخه منندوی یم، ده ووېل له کورڅخه تر ریاست پورې هم ستونزه نه شته په نورمال ډول له کور څخه ریاست ته او له ریاسته کورته تګ او راتګ کوم

تبله غږوونکی مطیع الله ((نوابي)) له موسیقۍ غږولو سره د خپلې مینې او علاقې په اړه څرګنده کړه: ما هغه مهال د تبلې غږولو سره مینه او علاقه پیدا کړه، چې ورور مې په کورکې تبله غږوله او په ډېر خوند یې د هکار ترسره کاوه زما ورور د تبلې په غږولو او زده کولو کې ډېر تشویق کړم، نو څکه ما د دغې آلې غږولو ته مخه کړه اوس زه د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ زده کولو په ریاست کې تبله زده کوم او له خپل کارڅخه ډېر خوښ یم، دغه آله په علمي اومعیاري بڼه زده کوم

ده ووېل له هغې ورځې راهیسې، چې د موسیقۍ په ریاست کې تبله زده کوم، ډېر پرمختګ مې کړی دی، زه غواړم په راتلونکې کې یو ښه تبله غږوونکی شم د موسیقۍ استادان له موږ سره ډېر زیارباسي، ترڅو ښه پرمختګ وکړو اوترلاسه شوی وخت یې خایه ضایع نه شي

ښاغلي ((نوابي)) جوته کړه: ما د موسیقۍ د زده کولولپاره خپل ټول چمتووالی نیولی، ترڅو د زده کولو پړاو بشپړکړم او د هېواد په سطحه یو وتلی او پوه هنرمند شم د موسیقۍ ریاست د نویو ځوانانو لپاره اسانتیاوې برابرې کړې او د موسیقۍ زده کولو په لاره کې کومه ستونزه نه وینم

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د موسیقۍ د زده کولو ریاست کارمند او د ګیټار استاد ښاغلي محمد منصور د ګیټار د ور زده کولو او تدریس په اړه داسې ووېل زه زده کوونکو ته د ګیټار د ور زده کولو طریقه او روش ورښیم د موسیقۍ په ریاست کې تقسیم اوقات لرو او د هغه له مخې له زده کوونکو سره د موسیقۍ د ور زده کولو او تدریس دنده پرمخ بیایم د شنبې په ورځو کې لومړی اوخنیخ تیوریکي درسونه زده کوونکو ته ورکوو او همداسې په اوونۍ کې دوه څله د سهار له خوا له زده کوونکو سره د ګیټار د ورښودلو د طریقې او چارې ترسره کوم او د دې ترڅنګ د سندرو ویلو کار هم پرمخ بیایم

ده زیاته کړه هڅه اوهاند کوم، چې ګیټار زده کوونکي په مسلکي اوعلمي بڼه دغه آله زده کړي

ښاغلي ((ولبراد)) د هغو موسیقي غږوونکو او سندرغاړو په اړه، چې په اکاډمیک او علمي توګه یې زده کړې نه دي کړې داسې ووېل: هر څانګه او مسلک باید، په علمي، اکاډمیک اومعیاري توګه زده کړای شي، موسیقي هم له مسلکونو یو مسلک دی، چې د لوړې پوهې په ترلو، استعداد او زیار پورې اړه لري کوم زده کوونکي، چې د موسیقۍ د زده کولو په ریاست کې موسیقي اوسندرې زده کوي، موږ هغه تیوریکي او عملي درسونه، چې وړتیه تدریس کوو ته هغوی سره ډېره مرسته کوي

کوم عملي او نظري درسونه، چې زده کوونکو ته ور زده کوم که چېرې هغه په سم اومنظم ډول پرمخ بوزي راتلونکي یې ځلانده کېدای شي زده کوونکي، چې پر دغو اکاډمیکو معیارونو زده کړه وکړي دوی بیا ښه لوښتګرکېږي اوپه موسیقۍ کې خانونو ته ځانګړې لارې او سبکونه پاکي که چېرې موسیقي په اکاډمیک او عملي توګه زده نه شي، ۲۵ کلونه وروسته هم د سندرغاړو او موسیقي غږوونکو په کارکې پرمختګ نه ترسترګوکېږي د موسیقۍ هنر پیچلی دی، خو د زیار، استعداد اوکوښښ له لارې زده کول کېدای شي اوس موږ د موسیقۍ او سندرو استادان وینو، چې هر یوه خلوېښت اوېخه خلوېښت کلونه زیار ایستلی، ترڅو د استادۍ پوړ ته رسېدلي دي هغه کسان، چې په سندرغاړي شوي څه په غزل کې او څه په نورو کلاسیکو اوعصري سندرو کې، دوی موسیقي اوسندرې زده کول په مسلکي او علمي بڼه زده کړې دي په اسانه توګه د هغو پوړونو ته نه دي رسېدلي. بیا هم خبره تکراروم، چې په ټوله کې د موسیقۍ او سندرو علمي او معیاري زده کول ستونزمن کار دی، خوکه زده کوونکي ورته ملا وتړي او لوړې او زورې وګالي، نو زده ډاډمن یم، چې دوی به پرمختګ وکړای شي هر مسلک باید په نظري او عملي بڼه زده کړای شي ښاغلي منصور: ولي زاد، په موسیقۍ کې د خپلې مخینې اوفعالیت په اړاو څرګنده کړه کله چې زه د محمود طرزي په ښوونځي کې د شپږم ټولګي زده کوونکی وم کله چې له دغه ښوونځي فارغ شوم د وخت د موزیک ښوونځي په اووم ټولګي کې شامل شوم او تر دوولسم ټولګي پورې مې په یاد ښوونځي کې زده کړه وکړه او فارغ شوم ښاغلي ولي زاد ووېل د دې ترڅنګ، چې د ګیټاراستادي کوم، د استاد محمد احسان ((عرفان)) ترلارښوونې لاندې له دوه کلونو راهیسې په کلاسیک ډول غزل هم زده کوم زه غواړم په دې برخه کې هم ځان ورسوم، ترڅو وشم کولی، نورو زده کوونکو د غزلو ور زده کولو عملي او معیاري طریقه وروښیم

محبوب

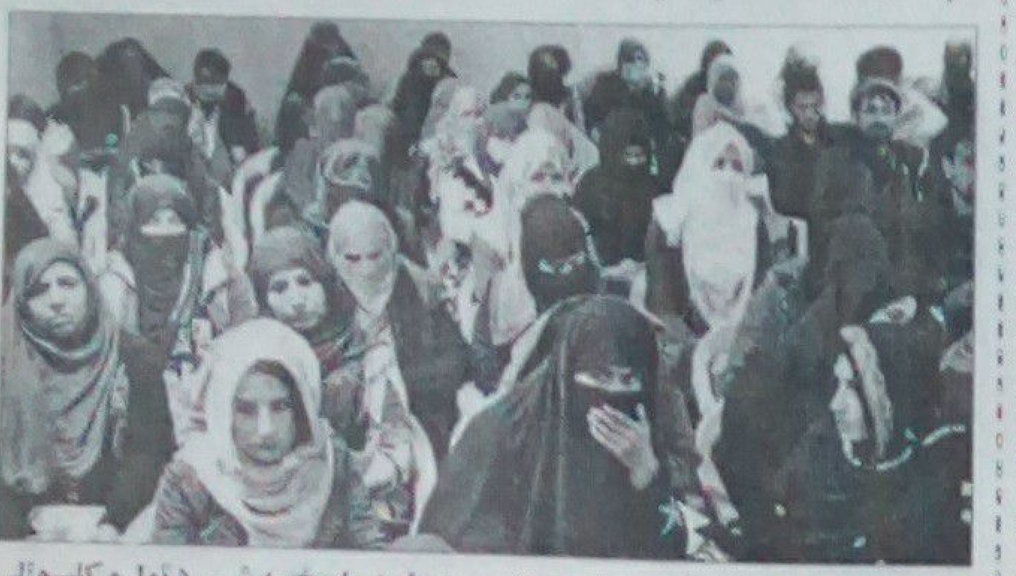

د مېرمنو اقتصادي پیاوړتیا کورنۍ ژوند تضمینوي

کندوز والي د څرګندونې په کندوز کې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا ملي پروګرام د پیل شوندې پرمهال وکړې، په دغه غونډه کې مسوولینو، مېرمنو، مشرانو، ځوانانو او د رسنیو استازو ګډون درلود

په پیلیرو خبرو کې په شمال ختیځ زون کې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا د ملي پروګرام مسوول ښاغلي عبدالوکیل احساس او د کلیو او پراختیا ریاست رییس د دغه پروګرام په اړه معلومات ورکړل او یادونه یې کړه چې د مېرمنو د اقتصادي ملاتړ پروګرام تازه په تازه د هېواد په بوشمېر ولایتونو کې پیل شوی، چې موخه یې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا او هغوی ته د سوداګریزو مهارتونو ښودل دي، څو په دې سره د بې وزلو کورنیو اقتصاد پیاوړتیا ومومي.

د دوی په خبره د مېرمنو اقتصادي پیاوړتیا پروګرام چې د کاله وخت لري په لومړي قدم کې به د کندوز په مرکز او علي اباد ولسوالیو کې پیل شي او وروسته به ټول کندوز ته وغځېږي، چې د کلیوالي شوراګانو له لارې چې الیا سمه وندې به په کې د مېرمنو وي تطبیق شي، د دغه پروګرام په لړ کې د بې وزلو او مستحقو مېرمنو سره اقتصادي مرستې کېږي او هغوی ته سوداګریز مهارتونه ورښودل کېږي، څو وکولی شي په خپله خپل اقتصاد په پښو ودروي.

دولایت رهبرۍ د دغه پروګرام د پیل له امله د کندوز خلکو ته مبارکي ووېله او یاده یې کړه: خوښ یم چې په دغه پروګرام کې د مېرمنو ونډه الیا سلنه ده، د دغه پروګرام په تطبیق سره به د بې وزلو کورنیو د ژوند په بڼه والي کې څورا مثبت بدلون رامنځته شي د ټولو کلیوالي شوراګانو غوښتنه ده چې د دغې ارزښتمنې پروژې په ښه تطبیق کې همکاري وکړي او له دغه فرصت نه ګټه پورته کړي.

دولایت رهبرۍ همداراز د برنامې له مسوولینو وغوښتل، چې دپروګرام په پیلولو سره د نظارت او کنټرول اصل ته جدي پاملرنه وکړي، څو د پروګرام په څنمدو سره هره کورنۍ په پښو ولاړ ژوند ولري او اقتصادي بنسټونه یې تقویه شي.

وزارت امور زنان در راستای تامین حقوق زنان گام های مثبتی برداشته است

محترمه شهره بانو:

چالش ها وموانع زیادی فرا راه زنان افغان وجود دارد که حضورگسترده زنان را درجامعه بامشکل مواجه ساخته است ادارات زیادی در راستای تامین حقوق زنان فعالیت دارند که یکی از این جمله وزارت امور زنان است خبرنگار روزنامه

هېواد دراین ارتباط مصاحبه یی را بامحترمه شهره بانو ابراهیمی رییس امور حقوقی وزارت امور زنان انجام داده است که آنرا به خوانش میگیریم

پرسش: چه عوامل باعث عدم حضور گسترده زنان افغان در جامعه شده است؟

پاسخ: ناامنی، مشکلات اقتصادی و فرهنگی ازجمله مشکلات عمده ایست که در مقابل زنان افغان قرار گرفته است عدم دسترسی زنان درمناطق نا امن به عدالت و نهادهایی که درراستای حقوق خانم ها فعالیت دارند، نبود آگاهی زنان در مورد حقوق حقه شان وهمینطور آگاهی محدود پیرامون مسایل دینی درزابطه به جایگاه زن دراسلام میباشد.

پرسش: وزارت امورزنان چه فعالیت ها را در جهت پیشرفت زنان انجام داده است؟

پاسخ: وزارت امور زنان به منظور تامین حقوق زنان همواره تلاش نموده و جهت اعاده حقوق ایشان طرح های جدید اسناد تقنینی و حقوقی را وضع و اسناد تقنینی تبعیض آمیز را مورد بازنگری قرار داده است که قرار ذیل می باشد

طرح قانون منع خشونت علیه زن، طرح مقرره مراکز حمایوی، طرح قانون سرپرستی اطفال وطرح قانون خانواده طی مراحل قانونی قرار دارد همینطور طرح مقرره منع آزار و اذیت زنان بعد از تصویب قانون منع آزار و اذیت زنان و اطفال ملی گردید

طرح ستراتیژی و پلان کاری ملی مبارزه با خشونت علیه زنان در کمیته جندر تایید گردید و در حال تطبیق است طرح و تصویب پالیسی دسترسی زنان به حق میراث و مالکیت، طرح مقرره میانجیگری در قضایای خانواده گی طی مراحل قانونی قرار دارد ودرضمن آن طرح مقرره منع تبعیض طی مراحل قانونی قرار دارد و بازنگری قانون منع شکنجه و ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه بازنگری قانون مدنی بخش اسناد ملکیت و بازنگری نکاحنامه رسمی، ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه و ستره محکمه بازنگری پالیسی بهبود دسترسی زنان و اطفال به عدالت در مراکز سلب آزادی و مراقبت های بعد از آزادی، بازنگری قانون رسانه های همگانی و ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه انجام یافته است بازنگری قانون جرگه های اصلاحی در منازعات مدنی و پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه و اداره امورو درپهلوی آن بازنگری مقرره تنظیم اجراات و فعالیت های وزارت امور زنان و ارسال طرح پیشنهادی تعدیل آن جهت طی مراحل به وزارت عدلیه صورت گرفته است

وی افزود: بازنگری کود جزای بخش آزار و اذیت زنان و اطفال و ارسال طرح پیشنهادی تعدیل آن به وزارت عدلیه ودرپهلوی آن هماهنگی جهت ایجاد کمیسون های منع آزار و اذیت زنان و اطفال به ۵۵ ارگان و ۳۳ ولایت وهمچنین نظارت از تمام ارگان ها به مناسبت ۲۵ نوامبر صورت گرفته است تصویب طرزالعمل کمیسیون منع آزار و اذیت زنان توسط کمیسیون عالی منع خشونت علیه زن، خط تلفونی رایگان ۶۷۶۷ به منظور ارایه مشوره های حقوقی رایگان برای زنان به همکاری مالی پروژه سارک

پرسش: چه پلان ها وتدابیر را در راستای تامین حقوق زنان رویدست دارید؟

پاسخ: کار روی بازنگری قانون منع خشونت علیه زن، کار روی طرح مقرره ثبت ازدواج ها

ارجاع قضایا به مراجع ذیربط، در رابطه به تعیین مساعدین حقوقی جهت پیشبرد دوسیه نیتی ایشان وهمیگونه اشتراک درکمیته ها، دادخواهی ها درارتباط به حمایت از خانم ها، ایجاد گروپ دادخواهی برای رشیدگی جدی وسریع به قضایای خشونت علیه زن، تدویرکنفرانس های مطبوعاتی جهت تقبیح نمودن خشونت علیه زن و نشراعلامیه های مطبوعاتی پیرامون خشونت علیه زن

پرسش: چه مشکلات فرا راه فعالیت های شما در راستای تامین حقوق زنان وجود دارد؟

پاسخ: عدم تطبیق قوانین نافذه کشور به طوریکسان

کم رنگ بودن حضور زنان درنهادهای عدلی وقضایی، به محاکمات نرسانیدن مجرمین قضایای خشونت علیه زن، مراعات نکردن احکام شریعت وقوانین درخصوص حقوق زنان ومحدود نمودن فرصت های تحصیلی و شغلی که برای زنان فراهم میگردد توسط افراد جامعه

پرسش علت عدم رعایت حقوق زنان چیست؟

پاسخ بیسوادی وکم سوادی در تمام نقاط کشور، حاکمیت عرف و عنعنات نا پسند، عدم آگاهی از احکام شرعی و قانونی در مورد حقوق زنان، عدم تطبیق قوانین به شکل یکسان بالای همه و درپهلوی آن موجودیت مرد سالاری، حاکم بودن عرف وعنعنات ناپسند دررابطه به زنان درجامعه وموجودیت ناامنی درمعضی ازولایات کشور

پائین بودن سطح علمی و فرهنگی افرادجامعه،

دیدگاه تحقیرآمیز افراد جامعه نسبت به زنان ونبود حاکمیت قانونی یکسان وموجودیت مرد سالاری

پرسش: برای بیرون شدن زنان ازمشکلات راه حل مناسب چیست؟

پاسخ: زنان باید درراستای بدست آوردن حقوق حقه خود مبارزه نمایند

زمینه سازی برای بلند بردن سطح تحصیل وکار توسط زنان برای زنان، تشویق وترغیب زنان برای حضورآنان در ارگانهای عدلی وقضایی وهمینطور افزایش فراهم سازی برای نقش زنان درهمه عرصه ها،به خصوص درعرصه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و آگاهی زنان در رابطه به حقوق شان که هم در شریعت وهم در قانون ذکر گردیده است بسیار مهم می باشد

نفیسه ((یعقوبی))

ولې باید مطالعه وکړو؟

حمیدالله همت

د اچې موږ د معلوماتو په پېړۍ کې (Information age) کې اوسېږو، نو د اکثرو پر مختللو هېوادونو او پرېالیو وګړو د بریا راز همدا لوستل دي، چې اوس یې خپې دبېلګې په توګه را اخلو

هېوادونه

۱- امریکا

امریکا چې د اقتصاد په نړۍ کې لومړی ځای لري په ۱۸۹۵ کال کې له اقتصادي رکود سره مخ شوه چې د اورسیون سویټ ماردن په نوم یو کس خپل یو هوټل هم په کې له لاسه ورکړ، نو همدغه کس چې هوټل یې له لاسه ورکړی و، وغوښتل داسې یو کتاب ولیکي چې خلک له ستونزو سره مقابلې ته راوبولي دی لاړ یو اطاق یې ونیوه او شپه او ورځ یې په خپل کتاب pushing to the front چې ۸۰۰ مخه یې لرل کار وکړ او په یوه کال کې بشپړ شو کله چې کتاب خلاص شو، نو دی د تفریح په موخه ماښام مهال بېرون ووت، خو کله چې بیا خپل اطاق ته راغی، نو اطاق یې اور اخیستی و او ټول کتاب سوی و دی مایوس نه شو او بیا یې یو کال شپه او ورځ کار وکړ تر څو بیا هغه کتاب بشپړ شو دغه کتاب له چاپېدو وروسته دهغه وخت د نوابغو پر ذهن ژوره اغېزه وکړه چې په هغې ډله کې هنري فورډ، توماس اډیسون او ناپلیون هیل هم شامل و او د ډېرو پوهانو په آند همدغه کتاب pushing to front امریکا شلمې پېړۍ ته داخله کړه، نو داچې امریکا دومره پرمختللی هېواد دی یو له ډېرو عمده علتونو څخه یې همداکتاب او مطالعه ده

۲- چین هغه هېواد چې په نړۍ کې له امریکا څخه وروسته په ډېر ښه اقتصادي حالت کې ځای لري، همدغه چین دی، که د دغه هېواد دبریا رازونه راوپلټو، نو په دې کیسه کې یې موندلی شو هېښان د چین یوه داسې غرنۍ سیمه ده چې هلته دخلکو د تحصیل لپاره دوئت هیڅ ډول امکانات ندي برابر کړي

نو څکه خو د همدې ځای زده کوونکي هره ورځ ۴۸ کیلومتره مزل کوي ترڅو ښوونځي ته ولاړ شي او په لاره کې دوی ته داسې غرونه مخ ته ورځي چې له دوی سره لس متره رسۍ وي او دهغو په واسطه پورته خېژي خو سره له دومره ستونزو هم دوی خپل تعلیم ته ادمه ورکوي او دامثل د هېښان د خلکو دی چې هیڅ غر نشي کولی موږ له ښوونځي څخه راوګرځوي

وګړي اوس به د هغو وګړو ژوند ته راشو چې همدې مطالعې یې ژوند ور ژغورلی دی

۱_ برټرند راسل دی دانګلستان له هېواد څخه دی، د ژوند په لومړیو کلونو کې یې ډېرې ستونزې لرلې او تل به یې د ځانوژنې په اړه فکر کاوه، خو په ناخاپي ډول یې له مطالعې سره مینه پیدا شوه، ژوند یې بدل شو

کړه که څه هم په پیل کې له ډېرو ستونزو سره مخ شوه خو په هیڅ ډول تسلیم نه شوه اوخپل تعلیم ته یې په هرحال کې ادامه ورکړه چې بالاخره هغه یې رنګ راوړ او دنړۍ په لسو غوره مېرمنو کې حساب شوه اوس تاسې ووایاست چې هیلین کیلر سره له دومره ستونزو ولې بریالۍ شوه؟

۳ ماکسیم ګورکي ګورکي په روسي ژبه کې تریخ سړي ته وایي او ماکسیم دا لقب پخپله ځان ته څکه غوره کړی و چې ده په ژوند کې ډېرې ستونزې تجربه کړې او تل به یې دځانوژنې په اړه فکرکاوه یوځل خو یې د ځان وژلې کوښښ هم وکړ،خو بریالی نه شو بالاخره ګورکي له مطالعې سره مینه پیدا شوه او دیوه خوښ او بریالي ژوند په لور یې ګام واخیست چې اوس د

او د یوه خوښ سړي په څېره کې راڅرګند شو ده ۹۸ کاله عمر وکړ ده ۱۰۷۳۱۰۰۰۰ کلمې ولیکلې او یو له هغو علماوو څخه شمېرل کېږي چې ډېرې لیکنې لري اوس خو به پوه شوې یاست چې دا اصل مطالعې وژغوره؟

۲_ هیلین کیلر په خوانه ګونګه، په غوږ ونو کڼه او په سترګو ړانده وه، خو داچې غوښتل یې نوم یې دتل لپاره باید په نړۍ کې پاتې شي، نو دمطالعې لاره یې غوره

ادیبانو د اتل لقب لري، نو اوس وینئ شو چې، دنړۍ د ډېرو پیاوړو هېوادونو د بریا له ډېرو مهمو رازونو یو همدا مطالعه ده او له بلې خوا په نړۍ کې د ډېرو بریالیو وګړو لکه د ادیسانود اتل، د ډېرو کتابونو دلیکوال او په نړۍ کې دغوره مېرمنې د بریا او ښه ژوند علت مطالعه او زده کړې بللی شو، نو د ورځې ډېرش دقیقې منظمه مطالعه ستاسې ژوند له معجزې راو بللی شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

[illegible] الله ملیار

د سپورټ نړۍ

اصغر افغان: د نړیوال جام د خوبونو تعبیر ریښتیا کوو

د افغانستان ملي لوبډلې پخوانی لوبډلمشر اصغر افغان په مرکه کې ویلي، چې نور په نړیوال جام کې ګډون بې یوازې وموږي او نه نړیوالو نکره لوبډلو سره ولوبېږو، خو اوس یوازې د ګډون لپاره نه، بلکې د سیالیو د ګټلو لپاره ځو، مهال موږ ۲۴ لوبغاړي په چمتووالي بوخت دي، له دې څخه به غوره لوبغاړي نړیوال جام ته او د سکاټلېنډ لوبډلې پر وړاندې دوه یو ورځنی سیالۍ لري. د اصغر افغان پر وینا چې په هره لوبه کې به هدف بریا وي، که څه هم د شل اوریزو سیالۍ د افغانستان د خوښې فارمټ دی، خو اوسمهال د ملي لوبډلې ټول زورونکي پر لوبغاړو یو ورځنیو سیالیو ته په چمتووالي تمرکز کوي او د تمرینانو په وروستي اوونۍ کې به د شل اوریزو سیالیو لپاره چمتووالي نیسي. د یادونې وړ ده، چې افغان لوبډله له نړیوال جام وړاندې د پاکستان او انګلستان لوبډلو سره دوه تمریناتي سیالۍ لري. دا ډول په ۲۰۲۰م کال نړیوال جام کې مستقیماً شامله شوې او په ب ګروپ کې ځای لري.

خوبونو پورې منحصر نه دي، بلکې د دغه خوبونو تعبیرولو وخت راغلی. د کرېکټ نړیوالې شورا سره په تازه شوې مرکه کې اصغر افغان ویلي، چې پخوا به یوازې په نړیوال جام کې ګډون ته خوشحالېدو، نړیوالو لوبغالو کې مو یوازې په خپلې ملي ترانې اورېدو بسنه کوله، د نړیوال جام ګټل زما یو خوب و، خو اوس وخت رارسېدلی دغه خوب په ریښتیا بدل کړو. اصغر افغان په یاده مرکه کې زیاته کړې، «پخوا به مو غوښتل لوبډله مو نړیوال جام ته لاره

افغانستان لوبډلې په ۲۰۱۵م میلادي کال نړیوال جام کې خپله لومړۍ سیالي سکاټلېنډ لوبډلې ته په ماتې ورکولو ثبت کړې وه، په تېر ۲۰۱۸م کال آسیا جام کې سریلانکا او بنګله دېش ته په ماتې، پاکستان او هند سره زړه بوږنوونکې سیالیو دا ثابته کړه، چې افغان لوبډله د هرې لوبډلې لپاره ګواښ ثابتېدای شي. لوبډلمشر اصغر افغان د نړیوال جام چمتووالي په اړه وویل: چې موږ نړیوال جام ته غوراوي سیالیو راهیسې اصلي هدف ګرځولی، دا

خوښوو. افغانستان لوبډله له نړیوال جام څخه وړاندې د ایرلېنډ پر وړاندې د شل اوریزو، یو ورځنیو او ټیسټ سیالیو سیریز

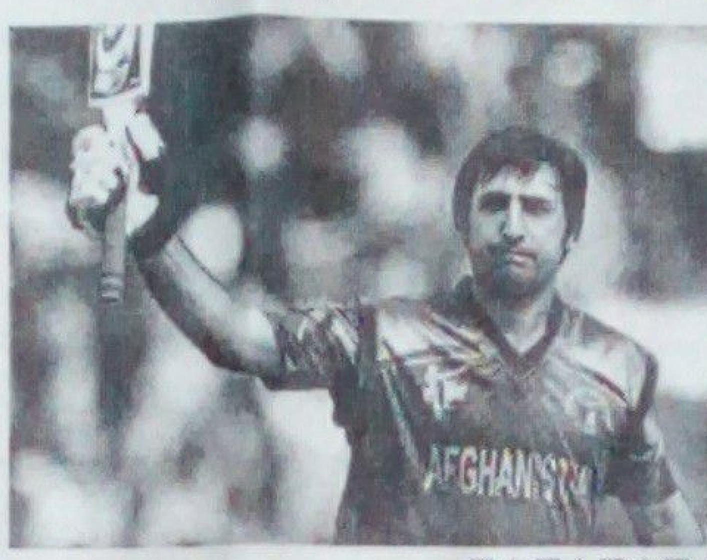

افغانستان له پاکستان سره تمریناتي لوبه کوي

د کرېکټ نړیوالې شورا له خوا د راتلونکي ۲۰۱۹م کال نړیوال جام تمریناتي سیالیو مهالوېش په ډاګه شو، چې په لومړۍ سیالۍ کې به افغانستان لوبډله د پاکستان لوبډلې پر وړاندې سیالي کوي. دغه تمریناتي یا وارم اپ سیالیو کې به هره لوبډله دوه لوبې کوي، چې د مې په ۲۴مه نېټه به پیل شي او په ۲۸مه نېټه پای ته ورسېږي. افغانستان لوبډله به لومړی د پاکستان لوبډلې پر وړاندې په ۲۴مه نېټه او بیا د انګلستان لوبډلې پر وړاندې په ۲۷مه نېټه دوه سیالۍ وکړي. د یو ورځنیو سیالیو نړیوال جام د مې په ۳۰مه په انګلستان کې پیلېږي، په یاد جام کې به د ۱۹۹۲م کال سیالیو نظام تکرارېږي، چې هره لوبډله به د ملي پر وړاندې یوه یوه سیالي کوي او په پای

کې به څلور لوبډلې نیمه پایلوبو ته لاره مومي. د نړیوال جام لومړۍ سیالي به د انګلستان او سویلي افریقا ترمنځ وشي، چې افغانستان به خپل پیل د جون میاشتې په لومړۍ د

استرالیا لوبډلې پر وړاندې وکړي. دوهمه سیالي د سریلانکا پر وړاندې په ۴مه او د پاکستان پر وړاندې سیالي به د جون میاشتې په ۲۹مه نېټه ترسره کوي. د ۲۰۱۹م کرېکټ نړیوال جام کې ټولې لس لوبډلې ګډون کوي، چې ویسټ انډیز او افغانستان د غوراوي سیالیو له لارې څو نورو لوبډلو مستقیم لاره موندلې ده، د دې سیالیو پایلوبه به د جولای میاشتې په ۱۴مه په لارډز لوبغالي کې وشي.

قیس احمد د استرالیا په بیګ باش لیګ کې اخیستل شوی

د افغانستان ملي لوبډلې ځوان لیګ سپینر لوبغاړی قیس احمد په بیګ باش لیګ کې د هوبارټ هوریکنز لوبډلې له خوا واخیستل شو د فرورۍ په لومړۍ. په بیګ باش لیګ کې د هوبارټ هوریکنز لوبډلې ملي، چې د افغانستان سوکه توپ اچوونکی سره یې د روان بیګ باش لیګ اتم پړاو تر پایه تړون لاسلیک کړې. قیس احمد چې اوس په بنګله دېش غوره لیګ کې د راجشاهي کینګز لوبډلې له خوا لوبېږي په نږدې کې استرالیا ته سفر وکړي او د خپلې لوبډلې سره به یو ځای شي، چې په راتلونکې سیالۍ کې ګډون وکړي. نوموړی په بي پي ایل لیګ کې په شپږو سیالیو کې ۶ ویکټې اخیستې دي. ۱۸ کلن قیس احمد د ۲۰۱۸م کال ۱۹ کلنو نړیوال جام سیالیو کې په زړه پورې توپ اچونه ننداري ته وړاندې کړې وه، چې په مرسته یې افغان لوبډلې نیمه پایلوبې

ته لاره موندلې وه، نوموړي په دغو سیالیو کې ۱۴ ویکټې اخیستې وې. قیس احمد به خپله لومړۍ سیالي په بیګ باش لیګ کې د محمد نبي لوبډلې «میلبورن رېنګېډز» پر وړاندې د فبرورۍ میاشتې په ۷مه ترسره کړي، د نوموړي لوبډله په یاد لیګ کې تر ټولو وړاندې په لومړي نمبر ده او نیمه پایلوبې ته یې هم لاره موندلې ده. لیګ سپینر به لوبډله کې د

لیرې شوي لوبغاړي تایمل میلز ځای ونیسي. د هوبارټ هوریکنز لوبډلې مېنجر قیس احمد سره په دغه تړون خوښي ښودلې او زیاته کړې یې ده، چې د نوموړي په راتګ به زموږ د توپ اچونې برخه نوره هم پیاوړې شي. د یادونې وړ ده، چې د محمد نبي، راشد خان او مجیب الرحمن څخه وروسته قیس احمد څلورم افغان لوبغاړی شو چې په یادو سیالیو کې ګډون کوي

مجیب د بیګ باش لیګ سیالۍ په ځانګړې بریا پای ته ورسولې

سوکه او نکره توپ اچوونکی مجیب الرحمن څدران د استرالیا غوره لیګ «بیګ باش» سیالۍ په ځانګړې بریا او د غوره لوبغاړي په حیث پای ته ورسولې. مجیب الرحمن چې ډېرژر به افغانستان ته په کورنۍ کې د ناروغانو لرلو له کبله راستون شي، په بیګ باش لیګ کې د بریسبېن هیټ لوبډلې په ګټه ۱۲ سیالۍ وکړې، چې په یادو سیالیو کې دوه ځل د لوبې غوره لوبغاړی هم وټاکل شو. وروستۍ لوبه په یاد لیګ کې مجیب الرحمن د

فرورۍ په لومړۍ وکړه، چې په کې یې د یاد لیګ خپله غوره توپ اچونه وکړه. مجیب د توپ اچونې پرمهال په ځانګړې مهارتونو شهرت خپل کړی دی. مجیب څدران په وروستۍ سیالۍ کې ۴ اوورونه وکړل، یوازې ۱۶ منډې یې ورکړې او ۳ مهم لوبغاړي یې وسوځول چې لوبډلې ته یې ګټه ورکړه او په پای کې د لوبې غوره لوبغاړی هم وټاکل شو. مجیب الرحمن په ۱۲ سیالیو کې په ۴۲،۲۳ غوره اوسط «۱۲» ویکټې ترلاسه کړې،

چې له مخې یې غوره توپ اچونه وه. دا ډول د مجیب اکانومي رېټ چې «۴،۲» پر اوور و تر ټولو ښه پنځم غوره اکانومي رېټ ګڼل کېږي. دا ډول مجیب الرحمن د بیګ باش لیګ په لومړۍ سیالۍ کې د راشد خان لوبډلې پر وړاندې غوره توپ‌وهنه هم کړې وه چې د مبصرینو او د خپلې لوبډلې روزونکو د پام وړ ګرځېدلی و. د مجیب لوبډله د «سوپر فور» څخه وړاندې دوه سیالۍ لري، خو داسې ښکاري چې لوبډله یې نیمه پایلوبې ته لاره

نه شي موندلای، دا مهال د نوموړي لوبډله «بریسبېن هیټ» په جدول کې په ۹ پوائنټونو ترلو سره په اووم نمبر ده. له ده پرته محمد نبي چې لوبډلې یې نیمه پایلوبه ته لاره موندلې او راشد خان چې لوبډله د کوبېونو په درشل کې ده. یادې سیالۍ روانې سیالۍ د یادونې وړ ده چې مجیب الرحمن به لومړی افغانستان ته د ناروغانو لرلو له کبله راستنېږي او له هغې وروسته به په هند کې د ملي لوبډلې سره په تمریناتو کې ګډون کوي، چې د ایرلېنډ پر وړاندې سیالۍ او نړیوال جام ته چمتووالی شروع کړي.

قطر د آسیا د فوټبال اتل شو

د قطر د فوټبال ټیم د آسیایي هېوادونو د جام اتلولي درې د یو په مقابل کې د جاپان ملي لوبډلې ته په ماتې ورکولو وګټله. دا لومړی ځل دی، چې قطر د آسیا قهرمان ګڼېږي. د آسیا جام پایلوبه د تېرې جمعې په ورځ د عربي متحده اماراتو په ابوظبي کې وشوه. قطر د لومړي ځل لپاره د آسیا د فوټبال د جام وروستي پړاو ته مخه کړې وه او په وروستۍ لوبه کې یې جاپان ته درې د یو ګول په مقابل کې ماته ورکړه. جاپان څلور ځلې د آسیا د ملتونو جام ګټلی. د قطر د ټیم ګولونه د لوبې په ۱۲، ۲۷ او ۸۳ دقیقو کې په ترتیب سره علي، عبدالعزیز حاتم او اکرم عفیف ووهل.

د قطر د ټیم لوبغاړي علي المعز د دې ټورنمنټ تر ټولو غوره لوبغاړي لوبغاړي ځانګړی کپ ورکړ د لوبې لومړۍ نیمایي ۲-۰ په مقابل کې پای

شو او د فوټبال د نړیوال فدراسیون رئیس ګیاني انفنتینو ورته د غوره ته ورسېده، خو جاپانیانو په دوهمه نیمایي کې د لوبې په ۶۹ دقیقه کې

ګول ووهه د دې سیالۍ نتیجه هغه وخت څرګنده شوه، چې د قطر ټیم د لوبې په وروستیو شېبو کې په ۸۳ دقیقه کې یو پېنالټي ترلاسه او د درېیم ځل لپاره یې د قطر د ګول دروازه پرانېستله. قطر د دې جام په نیمه فاینل لوبه کې جنوبي کوریا ته ماتې ورکړې وه او جاپان د ایران ټیم ته څلور د صفر په مقابل لوبه ګټلې وه او په دې توګه وروستۍ لوبه د قطر او جاپان د ټیمونو ترمنځ وشوه. جاپان چې تر اوسه څلور ځلې د آسیا جام ګټلی، په داسې حال کې چې قطر هېڅکله د دې جام وروستي پړاو ته هم لاره نه وه موندلې.

((یک)) تلویزون د افغانستان او ایرلېنډ سیالۍ خپروي

د یک تلویزیون اداري وینا، چې یاده رسنۍ به د افغان او ایرلېنډ کرېکټ ملي لوبډلو ټولې سیالۍ به په ټلویزیون او ژوندۍ بڼه خپروي د افغانستان او ایرلېنډ لوبډلو ترمنځ د سیالیو راتلونکې لړۍ په افغانستان کې له یک تلویزیونه په ژوندۍ بڼه خپرېږي! دغه لوبې د هند په ډېرادون ښار کې د روانې فبرورۍ میاشتې له ۲۱مې د مارچ میاشتې تر ۱۹مې نېټې کېږي، چې په کې درې نړیوالې شل اوریزې، پنځه یو ورځنۍ او یوه ټیسټ لوبه شاملې دي

د سویلي افریقا او پاکستان لوبډلو ترمنځ په

سویلي افریقا له پاکستان څخه د شل اوریزو لوبو سیریز هم وګټه

دوهمه شل اوریزه سیالۍ کې سویلي افریقا لوبډلې پاکستان ته له زړه بوږنوونکې لوبې وروسته د ۱۱ منډو په توپیر ماتې ورکړه. په یاده سیالۍ کې د پاکستان لوبډلې وروستي توپ وهونکو د بابر اعظم چټکې ۹۰ منډې په سیند لاهو کړې او په اخره کې یې پسې پسې وسوځېدل، چې سیریز یې په ۲-۰ وبایله. پاکستان لوبډلې له دې وړاندې د ټیسټ او یو ورځنیو سیالیو سیریز کې هم ماتې خوړلې ده. پاکستان او سویلي افریقا لوبډلو ترمنځ د درې شل اوریزو سیالیو دوهمه لوبه کې چې پاکستان وګټله، خو سویلي افریقا ته یې د توپوهنې بلنه ورکړه. د ډېویډ میلر ۶۵ او وین

ډر ډسن ۴۵ منډو پاکستان ته د ۱۸۹ منډو هدف ورکړ. د پاکستان له خوا عثمان شینواري په وروستي اوور کې ۲۹ او په ټولو ۴ اوورونو کې ۶۳ منډې ورکړې. بل خوا حسن علي په ۴ اوورونو کې ۴۸ منډې ورکړې. نوی دواړه هیڅ کومه ویکټه هم ترلاسه نه کړه. په ځواب کې بابر اعظم برق رفتار پیل وکړ، چې د ټاکلي هدف په ښېړولو کې یې خورا غوره اغېزمنه لوبه وکړه. خو وروسته پاکستان پرله پسې لوبغاړي له لاسه ورکړل او په وروستي اوور کې یې ۱۵ منډې پوره نه شوې کړای. په دې سره د پاکستان هغه ریکارډ چې په شل اووریزو سیالیو کې یې پرله پسې ۱۱ سیریزونه ګټلي

هم مات کړ. په یاد سیریز کې دا دوهم ځل دی، چې بریا ته له نږدې کېدو وروسته پاکستان سیالي بایللې. د یادونې وړ ده، چې پاکستان لوبډلې په لومړۍ سیالۍ کې د ۶

منډو په توپیر ماتې خوړلې وه. په نوره لوبه کې ډېویډ میلر به غوره ډګر ساتنه او په دې لوبه کې په چټکو منډو جوړولو د غوره لوبغاړي جایزه خپله کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځو ته د خپلو حقونو د ساتنې او دفاع لپاره پوهاوی اړین دی

د هېواد په بېلا بېلو ولایتونو کې د ورځې په تېرېدو سره د رسنیو له لارې د ښځو او نجونو پر وړاندې د تاوتریخوالي د پېښو په برخه کې زړه بوږنوونکي راپورونه خپرېږي که څه هم په دولتي ادارو کې د ښځو د حقونو د خوندي ساتلو لپاره د جندر آمریتونه جوړ شوي، خو له دولتي ادارو څخه د باندې د ښځو پر وړاندې په لوړه کچه تاوتریخوالی لیدل کېږي. د افغانستان د علومو اکاډمۍ غړې او محققې ته نوماندې لیمه ((خیال)) د هېواد ورځپاڼې د خبریال د دې پوښتنې په ځواب کې، چې د هېواد شرایطو او وضعې ته په کتو سره د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی څنګه دی؟ داسې ووېل په افغانستان کې ښځې یوه مظلومه او محکومه طبقه ده. مظلومیت او محکومیت ولې له پخوا راهیسې تراوسه زموږ په ټولنه کې شتون لري؟ یوه ښځه، چې په ټولنه کې ژوند کوي ځان یې د یوې مظلومې ښځې په توګه منلی دی محکومیت له څه نه سرچینه اخلي؟ که چېرې یوه ښځه له خپلو حقونو، چې لوی خدای (ج) ورکړي خبره نه وي، د تل لپاره به تر ظلم او محکومیت لاندې ژوند پرمخ بیایي. له هر څه نه د مخه هغه حقونه، چې په اسلام کې ښځو ته ورکړل شوي، پرهغو باید پوه وي. دا چې ښځې په ټولنه او کورنۍ کې ژوندکوي پرخپلو حقونو باندې باید پوه وي. ښځې چې په یوه کورنۍ کې ژوندکوي پرمینه، پېرزوینې او ورورولۍ څه حقونه لري او همداسې دوی پرخپله لوړ څه حقونه لري. کله، چې ښځې د خپلو حقونو په اړه مطالعه او زده کړه ونه لري او سربېره پردې هغه فضیلتونه، چې لوی خدای (ج) هغوی ته ورکړي پرې پوه نه وي او یا چاڼ ترې خبر نه کړي، تل به تر فشار او محکومیت لاندې وي زموږ په ټولنه کې، چې د یوې ښځې یا نجلۍ ژوند وځپل او وېې اړوو، چې دوی څنګه زده کړه او تحصیل کوي او یا داچې یوې ادارې ته دکار کولو لپاره درومي روښانه ده، چې ډېرې ستونزې به وګالي. د افغانستان په دودیزه ټولنه کې، چې کله یوه نجلۍ زده کړه کوي ورته له منفي اړخه کتل کېږي او آن د هغې کورنۍ ته په بد نظر نه کتل کېږي. هغه نجونې یا ښځې چې وغواړي په یوه اداره کې د کارکولو

آغلې لیمه ((خیال))

غوښتنه وکړي، چې خپلې معنوي پانګې نورو ته ور ولېږدوي، دوی له ډېرو خنډونو او ستونزو سره مخ کېږي. د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی نه یوازې د ناپوهو وګړو له خوا ترسره کېږي، بلکې د هېواد د تحصیل لروونکو او په اصطلاح د پوه او تجربه لرونکو کسانو له خوا هم ترسره کېږي. آغلې خیال د دې پوښتنې په ځواب کې، چې د ښځو او نجونو د حقونو د خوندي کولو لپاره څه باید ترسره شي؟ څرګنده کړه یوه مقوله ده، چې وایي حق چاته نه ورکول کېږي حق اخیستل کېږي په لومړي پړاو کې ښځې او نجونې له خپلو حقونو څخه باخبرې وي. له ټولنیز او اسلامي پلوه په مطالعه او ارزونه باندې پیل وکړي. همداسې هغه کتابونه، چې د ښځو د حقونو د پوهاوي په برخه کې د بېلابېلو لیکوالانو له خوا لیکل شوي، هغو ته باید جدي پاملرنه وکړي، څو دوی وتوانېږي په ټولنه کې خپل حقونه ترلاسه کړای شي. د حقونو ترلاسه کول پرته له مطالعې، زده کړې او څېړنې نه شي ترلاسه کېدای. د هېواد په لرې پرتو سیمو کې، چې د خلکو تر منځ تاوتریخوالی را منځ ته کېږي د یوې ښځې یا نجلۍ په قرباني کولو سره، چې مور او ناسې ورته بدل وایو، جګړه او تاوتریخوالی پای مومي په بدو کې ورکړل شوې نجلۍ ته د ټولنې د یوې غړې په توګه حق نه دی ورکړل شوی. دا د ټولنې یوه اضافي غړې شمېرل کېږي، چې یوازې په بدو کې د ورکولو په توګه ترې کار اخیستل کېږي. په هر حال په ډېره خواشینۍ سره باید ووېل شي چې په بدو کې ورکړل شوې ښځه یا نجلۍ له خپلو حقونو څخه بې خبره او د پردیو په مقابل کې په بدو کې د ورکولو هر ډول ستونزې مني دا نجونې په دې اند دي، چې د پیدایښت له ورځې رما ژوند او برخلیک همداسې طرحه شوی دی. د نجونو او ښځو د حقونو د ترلاسه کولو لپاره یوازینۍ لاره زده کړه، تحصیل، پوهه او مطالعه کول دي. له هر څه د مخه ښځه او نجلۍ باید له خپلو حقونو پوه او باخبره وي او د دوی پر منځ کې د پوهاوي بهیر نسل پرنسل باید دوامداره وسائل شي تر څو له خپلو حقه حقونو څخه په کلکه دفاع وکړای شي. کله، چې یوه ښځه پرخپل حق پوه وي د خپلو ماشومانو پرحقونو باندې هم پوه وي. کله، چې یې اولادونه یا ماشومان غوټېږي او دوونه کوي یا هغوی هم د خپلو ماشومانو پرحقونو باندې پوه وي او دا لړۍ د تل لپاره دوام مومي.

آغلې لیمې ((خیال)) د دې پوښتنې په ځواب کې، چې حکومت د ښځو او نجونو د حقونو د خوندي کولو لپاره نورې کومې چارې باید ترسره کړي؟ ډاګېزه کړه دا، چې ښځې او نجونې خپل حقونه ترلاسه کړي په لومړي ګام کې، لکه مخکې مې، چې ووېل دا کار له کورنۍ څخه پیلېږي. کورنۍ دنده لري، چې د خپلو نارینه اولادونو ترڅنګ خپلو لوڼو ته هم د زده کړې او تحصیل حق ورکړي او د هغوی ترمنځ توپیر ونه کړي. نجونې د زوراو فشار له لارې ودونو ته اړ نه کړل شي. دولت د ښځو د حقونو د ترلاسه کولو لپاره هلې ځلې کوي او کله، چې د ښځو نړیواله ورځ را ورسېږي د غونډو په جوړولو لاس پورې کوي. ښځې په دغو غونډو کې ګډون کوي. خو یا هم ګورو چې د ښځو د حقونو په ورکولو او اخیستلو کې کمزورتیا لیدل کېږي. له هر څه د مخه د هلکانو او نجونو حقونه باید برابر کړای شي. نجونې پرته له توپیر څخه باید ښوونځي، پوهنتون او د نورو لوړو زده کړو لپاره بهرنیو هېوادونو ته پرېښودل شي. د دې ترڅنګ نجونې باید په خپله خوښه او د خپلې مفکورې برابر ځان ته د ژوند ملګری ولټوي او له هغه سره واده وکړي او په ټولنه کې دې له نارینه و سره اوږه په اوږه کار وکړي او سربېره پردې نارینه هم دنده لري، چې ښځینه طبقې په خپل قطار کې ومني او ورته درناوی وکړي.

دې زیاته کړه: د ولسمشرۍ کاندیدانو ته، چې ګورو ټول یې نارینه دي. ښځې د ګوتو په شمېر دي. پخوا هم په ټاکنو کې دغه بهیر ترسره شوی دی. د ښځو ونډه په دغو ټاکنو کې ډېره کمزورې وه په ټاکنو کې ښځو ته دا ویل کېږي، تاسې دکاندیدکېدو حق لرئ. خو په عمل کې دا کار ډېر کمزوری دی. دولت دنده لري، چې په هېواد کې د امنیت اوثبات د خوندي ساتلو ترڅنګ د ښځو او نجونو امنیت ته هم ډېره پاملرنه وکړي او د زده کړې او تحصیل زمینه ورته په لوړه کچه برابره کړي که څه هم، ښځې په ادارو کې دندې ترسره کوي، خو د دوی د پرمختګ پر وړاندې لوی لوی خنډونه شتون لري او دوی هم خپل کارونه دوام ورکوي په هرحال د راولاړو خنډونو او ستونزو پر وړاندې یا هم سرتېرې درېدلې او هر ډول ستونزې تر شا پرېږدي او په بریالیتوب خپل ورځني کارونه پرمخ وړي.

محبوب ـ هېواد

«په بېلابېلو ولایتونو کې د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړولو کار پیل شوی»

د پوهنې وزارت وایي، د ولسمشر غني د حکم له مخې یې په هېواد کې د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړېدو کار پیل کړی دی. د دغه وزارت ویاند نوریې نزهت وایي، د پوهنې وزارت د ولسمشر غني له خوا د شپږ زره ښوونځیو د زمینې پر بنسټ د ۲۷۰۰ ښوونځیو کارونه په ۱۳۹۷ کال کې پیل کړي دي. دا وايي: ((دا جوړولو لپاره د یوه واضح میکانیزم د جوړولو په ټینګار سره ووېل. په نوي کال کې د ښوونځیو د زانګو لږ وهلو باید د ودانیو د جوړولو په برخه کې لازم پرمختګ رامنځته شي. ولسمشر غني پر والیانو، ولسوالانو او امنیه قوماندانانو هم غږوکړ، چې له دې برخې سره پر وخت وزارتونو ترمنځ د کارونو د پرمختګ او چټکتیا لپاره همغږۍ ټینګه زیاته شوې. د ولسمشر د حکم له مخې، یوه پلاوی په همغږۍ سره د کار پرمخ بیولو لپاره جوړه شوې ده.» د کلیو او پراختیا وزارت د معلوماتو له مخې، د پوهنې وزارت د ښوونځیو د جوړولو ځای او لیست دغه

پروګرام عملاً پیل او مور اوس د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړولو چارې پیل کړې او نور ښوونځي به په راتلونکي کال کې جوړ شي.» آغلې نزهت وایي، د دغه پروګرام لپاره ۱۷۵ میلیونه ډالر په پام کې نیول شوي، چې د نړیوال بانک او د پوهنې وزارت د ملاتړو بنسټونو له خوا ورکول کېږي. دا په داسې حال کې ده چې ولسمشر محمد اشرف غني روانه اوونۍ د ښوونځیو د مځکو لپاره د پلان ترتیب یوې غونډې ته، چې په ارګ کې جوړه شوې وه، د ښوونځیو د جوړولو په برخه کې پر چټک پرمختګ ټینګار وکړ. ولسمشر غني د شپږ زره ښوونځیو د همکارۍ وکړي. ولسمشر محمد اشرف غني په ۱۳۹۷ کال کې د نوي ښوونیز کال له پیل سره ژمنه وکړه، چې د دوو کلونو په موده کې به شپږ زره ښوونځي جوړ شي، چې له دې کار سره به په هېواد کې د ښوونځیو د کمښت ستونزه حل شي. له دې سره د کلیو او پراختیا وزارت چارواکي د پوهنې له وزارت سره په ګډه همغږۍ او همکارۍ ښوونځیو له د ودانیو جوړولو په برخه کې د پرمختګ خبر ورکوي. د یاد وزارت سلاکار محمد جیلاني په دې اړه وایي: «کارونه په ډېر ښه شان سره پرمخ روان دي او اوس د ښر په پرتله د دواړو وزارت ته سپارل او له هغې وروسته یې د جوړولو اقدام کېږي. داګام داسې وخت اخیستل شوی، چې د افغانستان د بېلابېلو ولایتونو د شکایتونو پر بنسټ ډېرې سیمې ښوونځي نه لري او زده کوونکي یې یا په سره هوا او یا که له سوځنده لمر لاندې په درس بوخت وي. له دې سره د پوهنې وزارت ځوانې مرستیال صدیق پټمن د ښوونځیو لپاره د ودانیو جوړول د زده کوونکو او ښوونکو د ستونزو د حل لپاره یو مهم ګام ګڼي او وایي، چې له جوړولو وروسته یې باید خلک په ساتلو کې مهم رول ادا کړي.

یوسف خدران

مسکو د افغان حکومت، د وسله والو او سیاسي

خواشیني څرګنده کړې او ویلي دي «دوی حاضر دي چې اصولو ته شا کړي او د دې لپاره چې له واکه لرې شوي. د ورانیو د اصولو لور ته یې مخه کړې ده.» اجرائیه رئیس عبدالله ورمه ورځ ادوشنبه ووېل چې طالبان له خپل امارت پرته بل څه نه مني او نه یې په دریځ کې کوم بدلون راغلی. ده زیاته کړه: «خو له دې سره سره ځینې سیاسیون فکر کوي چې د حکومت د تخریب لپاره هر څه جایز دي په کار ده چې د سولې جبهه د حالاتو د اداره کولو لپاره یو بل ته لاسونه ورکړي.» د مسکو په غونډه کې به طالبان غالباً خپل هغه دریځ نرم کړي چې عباس ستانکزي په روسیه ورځو کې د افغانستان د ملي امنیتي او ملکي اورګانونو په اړه څرګند کړی و. ستانکزي ویلي چې که طالبان واک ته ورسېږي، د افغانستان ملي اردو، ملي پولیس او نورې امنیتي ادارې به منحل کړي او د ملي شورا پر ځای به د علماوو شورا جوړه کړي. د ستانکزي دا څرګندونې د ډېرو افغانانو له سخت غبرګون سره مخامخ شوې او همدا د پاکستان د ارمانونو جز وګڼل شوې پاکستان په لوی لاس سره کې د مجاهدینو په لاس د افغانستان ملي امنیتي ادارې او تاسیسات ونړول کړل

د امریکا سنا د افغانستان او سوریې په اړه ...

د امریکا په سنا مجلس کې تصویب شوې مصوبه به د منځني ختیځ د امنیت په اړه په قانون کې ور علاوه کړای شي. د سنا مجلس چې جمهوری غوښتونکي په کې اکثریت دي. مخکې تر دې یې هم د سعودي حکومت د منتقد ژورنالیست جمال خاشقجي د قتل د قضیې په اړه له ترمپ سره مخالفت ښودلی و. سناتورانو په دسمبر میاشت کې د مصوبې په ترخ کې د سعودي قدرتمند شاهزاده محمد بن سلمان د حکومت د انتقاد کوونکي ژورنالیست د «قتل په قضیه» کې ګرم بللی و. د امریکا د سنا مجلس په یوه بله مصوبه کې غوښتنه کړې، چې امریکا دې د یمن په کورنۍ جګړه کې د سعودي عربستان ملاتړ ختم کړي.

د پښتون ژغورنې غورځنګ پرضد د پنجابي کړیو...

سلګونه کسان راټول شوي وو او د پښتون ژغورنې غورځنګ له غړو سره یې د ارمان لوڼي د وژل کېدو په تړاو غمشریکي وکړه په کابل، ننګرهار او کونړ کې راټول شویو خلکو د نوموړي غایبانه جنازې هم وکړې. د افغانستان په بېلابېلو سیمو کې په احتجاجي بڼه دا راټولېدنې له هغې یوه ورځ وروسته کېږي، چې د پښتون ژغورنې غورځنګ یو مخکښ غړی ارمان لوڼی د بلوچستان په لورلایي سیمه کې د پولیسو له خوا په اخ او ډب کې ووژل شو. د دغې غورځنګ مشر منظور پښتین وايي، چې پاکستاني پولیسو له ارمان لوڼي سره تاوتریخوالی کړی او په بې رحمانه ډول یې وژلی. د ارمان لوڼي له وژل کېدو وروسته په ټولنیزو رسنیو کې خپرې شوې ویډیوګانې او د پښتون ژغورنې غورځنګ ویناوې ښيي، چې د پاکستان حکومت یو ځل بیا د تاوتریخوالي هڅه کړې او هغو خلکو ته یې اجازه نه ورکوله، چې ژوب او قلعه سیف الله ته د نوموړي جنازې ته روان وو. ارمان لوڼی د منظور پښتین په مشرۍ د پښتون ژغورنې غورځنګ یو مخکښ غړی او د غورځنګ د ښځو فعالې وړانګې لوڼې ورور و. ۳۵ کلن ارمان په کالج کې د پښتو ادبیاتو استاد و، واده یې کړی و او درې لوڼې ترې پاتې شوې. دا د پښتون ژغورنې غورځنګ د ملاتړو او پلویانو لومړی کس نه دی، چې وژل کېږي، بلکې له دې وړاندې هم د نقال خان، طاهر داوړ او د نقیب الله محسود په څېر ډېر نور ځوانان هم وژل شوي، خو چا یې سیناوی نه دی کړی، په هرحال په دغو احتجاجونو کې غوښتنه وشوه، چې له دې وروسته باید د بشري حقونو تر هر بنسټه دا غږ ورسول شي چې دوی عدالت او حساب غواړي.

د غونډې له منځه اسرار کریمزي ووېل: ((په ټولو نړیوالو فورمونو، په ملګرو ملتونو او د بشري حقونو په هر بنسټ غږ کوو، چې په دغو ستونزو نورې سترګې پټې نه کړي. افغانان او د لر او بر پښتانه مشران، لیکوالان او سیاسي مبارزین باید نور راپورته شي او زموږ ستونزې نړیوالو ته وړاندې کړي.)) د دې ترڅنګ د ارمان لوڼي وژنې د ټولنیزو رسنیو فېسبوک، ټوېټر او په نورو سایټونو هم تند غبرګونونه راپارولي. د پاکستان حکومت په رسمي توګه تر اوسه څه نه دي ویلي، خو په پاکستان او افغانستان کې د خلکو احتجاجي غونډې او غبرګونونه په دوام دي.

د بلوچستان په کلا سیف الله کې د پښتون ژغورنې غورځنګ د مخکښ غړي محمد ابراهیم ارمان لوڼي جنازې ته سلګونه کسان ورغلي وو. د پښتون ژغورنې غورځنګ غړي وایي چې دوی د نهرې شنې په ماښام خپل کور ته د ستنېدو پر مهال د پولیسو له خوا د توپک په کنداغونو وهل شوی او ساه یې ورکړې ده. د لوڼي په جنازه کې د پښتون ژغورنې د غورځنګ مشر منظور احمد پښتین د پاکستان حکومت د پښتنو په ترور او ځورولو تورن کړ او ویې ویل چې پښتون قوم ته تور ژغم نه دی پاتې. نوموړي زیاته کړه: ((زه د خدای په پاک قران قسم خورم چې د ده وینې به کله هم موږ معاف نه کړو.)) د منظور احمد پښتین له هرې خبرې سره به د ارمان لوڼي د جنازې ګډونوالو ((موږ عدالت غواړو)) شعارونه ورکول. پښتین زیاته کړه، ابراهیم لوڼی ځکه شهید کړای شو

چې د ده په خبره په بلوچستان کې یې په پښتون مېشتو سیمو کې د تشدد د ناره لري. د پیل مخالفت کاوه. ښاغلي پښتین زیاته کړه: ((دوی په لورلایي کې اول په پولیسو حمله وکړې، کله یې په خان وکړې، کله یو مشر، کله پر ملا او کله یې هم په ډاکټر واړه. مقصد یې دا و چې خلک له دې حالاتو سره عادت کړي، دوی په وطن کې د جنګ فضا جوړوي. ارمان لوڼي د دې جنګ مخالفت کاوه. دوی پښتون جنګ خیبر پښتونخوا وځورېده، دوی په دې جنګ فتا وځوروله او اوس یې جنوبي پښتونخوا ته سترګې نیولې دي، خو دا لوبه به راڅخه ونه ګټي. د بلوچستان ایالت په کلا سیف الله کې د ارمان لوڼي جنازې ته په منظور پښتین سربېره د پاکستان د پارلمان غړي محسن داوړ، علي وزیر، د پښتونخوا ملي عوامي ګوند یو مشر نواب ایاز خان جوګیزي او د پښتون ژغورنې غړو او ځایي خلکو برخه اخیستې وه. دوی اکثرو د بلوچستان د لورلایي پولیس ملامتول چې ارمان لوڼی یې شهید کړی. خو د بلوچستان کورنیو چارو وزیر میر ضیاالله لانګو بیا ویلي چې ارمان لوڼی د پولیسو د تشدد نه وجې نه، بلکې د زړه د حرکت د بندېدو له امله ساه ورکړې. له کله چې ارمان لوڼي ساه ورکړې دا لومړی ځل چې یو پاکستاني چارواکي په دې اړه نظر ورکوي. د ارمان لوڼي له شهید کېدو وروسته د افغانستان په ځینو ښارونو، د متحدو ایالتونو په پلازمېنې او په ځینو اروپایي ښارونو کې د پښتنو له خوا اعتراضي غونډې شوې دي. اعتراض کوونکي چې لا یې شمېر زیاتېږي د ارمان لوڼي دقاتلینو لپاره سزا غواړي او وایي چې په دې اړه باید سمدستي پلټنې وشي. د پاکستان مغرضو استخباراتي اوپوځي کړیو نه یوازې د کورو پښتنو مخکښ مشران، بلکې پاکستان ته کډه شوي افغان اوپښتانه هم په بېلابېلو ټمو په نښه کړي، وژلي، نیولي او بندیان کړي او هغه افغان کډوال یې هم وژلي او ټري تم کړي، چې د افغانستان پرضد یې د جګړو لپاره د ترهګرو د لیکو سره نه یو ځای کېدو څخه ډډه کوله. له کله راهیسې چې ترهګرۍ اور په دې سیمه بل شوی، له هغه وخت راهیسې پر پښتنو قیامت روان دی: دا قیامت کله په یوه سیمه او کله هم په بله سیمه تېرېږي، خو پښتانه لاهم له دې بلا څخه نه دي خلاص او ددې هر څه ترټولو لوی ذمه وار پاکستان د پاکستان پوځ او استخبارات دي، چې هم یې لرپښتانه په ترهګرو ووژل، بیا یې ترهګرو په نامه په خپله ووژل بیا یې ترهګرو په نامه په خپله او اوس هم په زندانو کې ژوند تېروي.

کله چې پاکستاني پولیسو د پښتون ژغورنې غورځنګ مخکښ مبارز او دغورځنګ دکور کمېټې ممبر پروفیسور آرمان لوڼي په شهادت ورساوه، چې ټول لر او بر پښتانه یې ولړزول. بیا چې دشهید ارمان لوڼي جنازې ته دپښتون ژغورنې غورځنګ مشران اوبلوسان ورتلل، نو پاکستاني پوځیانو ورته په لارو کې خنډونه اچول او آن په ځینو سیمو کې یې پرې ډزې هم وکړې کله چې منظور پښتین علي وزیر او محسن داوړ د یوې قافلې په شکل روان و، نو هم په لاره کې پرې پاکستاني پوځیانو ډزې وکړې، چې د علي وزیر دموټر ښیښه یې هم وماته کړه. له څو ورځو راهیسې په ټول تړاو پرپښتون وطن کې ماتم دی، ټول خلک د آرمان لوڼي په شهادت سرې سترګې ژاړي، خو که چېرته تاسې پاکستاني رسنۍ وګورئ، نو دوه کرښې خبر به پیدا نه کړئ، چې کومه پاکستاني رسنۍ کې دې د آرمان لوڼي دشهادت یاد دومره لوی جنازې په اړه هم د منظور پښتین او دغه په ملګرو د خنډونو، ډزو او نورو پېښو په اړه چېرته خپور شوی وي. دخپل پښتون ورور په غم په ټوله نړۍ کې یوازې پښتون ژړېږي او داخپې خبرې چې په پاکستان کې دي وایي، چې پنجابي یې مشر ورور دی، هماغه مشر ورور یې آن له پېژندلو او په درد د اوښکو تویولو پرځای ورته خنداوې هم کوي، په رسنیو کې خو هېڅ هم نشته: بیا چې پښتنو ټولنیزې رسنۍ په خپله ګټه کارولې اوټول پښتون قوم یې په ټولنیزو رسنیو له خپلو تکلیفونو خبر کړي دي، په داسې وخت کې بیا پنجابي او دپنجابي تالي څټو پښتنو بېرته په پښتنو رشخندونه پیل کړي دي او په یو نوم اوبل نوم ورپسې تورونه وتړي.

هغه چې په یې د لر او بر و افغان، نارې وهلې هغه همدا ناره وه، چې که په تر کې څه کېږي پښتون ولس پرې توته توته کېږي، پښتانه باید په دې حالت کې په هرڅه ځان ښه پوه کړي چې پنجاب پرون د دوی خپل و، نه نن دی اونه به هم سبا شي، پرون هم پښتانه د پښتو په غم ژړېدل، نن هم اوسبا به هم پښتانه دپښتنو په غم ژړېږي.

دیوه راډیو په خپل مطلب کې لیکي، چې ډېوې پاکستاني رسنۍ نه یوه مشر څخه یې پوښتنه وکړه چې ولې یې دآرمان لوڼي دمرګ خبر ته انعکاس ورنه کړ، هغه ورته د نوم له ښودلو په شرط کې وویل، چې سرې مجبورې ولې په ځان پسې راوباروو، نه سرو مجبو څخه یې مطلب دپاکستان پوځ او استخبارات دي، چې ټولې رسنۍ یې په دې پابندې کړې، چې دپښتون ژغورنې غورځنګ اړوند هېڅ خبر به نه خپروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۷ د سلواغې ۱۷ مه د ۱۴۴۰ ق د جمادي الاول ۳۰ مه د 6/2/2019

د بلخ اوسېدونکي د سولې او امنیتي ځواکونو ملاتړي دي

دبلخ د مدني ټولنو فعالینو، فرهنګیانو اومحصلانو په هیواد کې دامنیتي ځواکونو او سولې بهیر ملاتړ وکړ. د مدني اوفرهنګي ټولنو یوشمېر غړو او محصلانو دبلخ دولایتي شورا په ریاست کې په غونډه کې له امنیتي ځواکونو او د سولې له بهیر سره خپل ملاتړ څرګند کړ او وې ویل موږ هغه سوله غواړو چې په هغه کې عدالت، د خلکو د حقوقو تامینول او ملي مدني او فرهنګي ارزښتونه په کې وساتل شي. دغه راز دوی دافغانستان داردو د ړنګولو په باب دطالبانو د یو مشر ادعا وغندله او وې ویل، چې موږ سوله غواړو، خو د هیواد د خپلواکۍ او دموکراسۍ دله منځه وړلو او د حکومت او امنیتي ځواکونو ړنګول نه غواړو. باختر

په فراه کې د یو قوماندان په ګډون پنځه طالبان وژل شوي

د افغانستان په فراه ولایت کې په تېرو ۲۴ ساعتونو کې د یو قوماندان په ګډون پنځه طالبان وژل شوي او ۷ نور ټپیان شوي دي. د ولایت د پولیسو ویاند وېلي چې حکومتي ځواکونو له تېرو ۲۴ ساعتونو راهیسې د طالبانو ځایونه په نښه کړي او دا عملیات به په فراه او نورو سیمو کې جریان ولري. په ورته وخت کې د طالبانو د خپلو او ترهګریزو فعالیتونو د مخنیوي لپاره په ټول هیواد کې عملیات دوام لري او په پام کې ده، چې افغان ځواکونه به په روان ژمي کې په دغو عملیاتو کې سترې سترې لاسته راوړنې ولري

پنټاګون د داعش د بیا پیاوړي کېدو خبرداری ورکړی

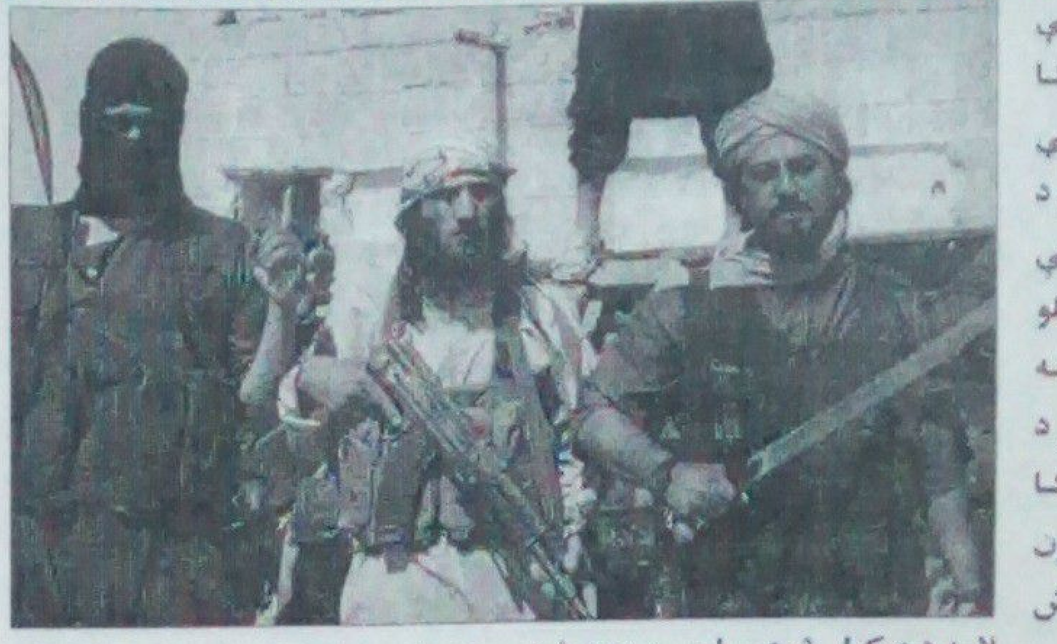

ویل کېدل چې ګني په سوریه کې داعش ته په ماتې ورکولو سره د امریکا دمتحدو ایالتونو پوځ په سوریه کې خپل هدف ته رسېدلی دی، خو د پنټاګون د ټکلونو پر اساس له سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د ایستلو پلان کېدای شي ناوړه پایلې ولري. له سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د راایستلو پلان تر اعلان وروسته د امریکا متحدو ایالاتونو د دفاع وزارت پنټاګون اندېښنه ښوولې چې افراطي ډله داعش کېدای شي بیو ار بیا پیاوړې شي. پنټاګون په رپوټ کې ویلي چې بې له مناسب فشاره کېدای شي داعش «احتمالاً له شپږو تر دوولسو میاشتو پورې بېرته سر راپورته کړي» او له لاسه د ورکړل شوي ساحې یوه برخه بېرته ونیسي. واشنګټن اټکل کوي چې داعش اوس هم د تهاجمي حالت توان لري. د «سوریې دیموکراتیک ځواکونو» په نوم جنګیالي چې د کردانو د ولس ساتونکو ملېشو (YPG) تر کنټرول لاندې جنګېږي، د ائتلافي ځواکونو مرستې ته ډېره اړتیا لري، خو ترکیه چې د همدغه ائتلاف برخه ده، د کردانو ولس ساتونکو ملېشو نه د ترهګرېز سازمان په سترګه ګوري په رپوټ کې دې ته هم اشاره شوې چې ترکیې له ۲۰۱۷م کال راهیسې د داعش پر وړاندې په هیڅ ډول مخکنیو عملیاتو کې برخه نه ده اخیستې. د چهار شنبې په ورځ په واشنګټن کې د داعش ضد ائتلاف د بهرنیو چارو وزیرانو غونډه رابلل شوې چې د جرمني د بهرنیو چارو وزیر هایکو ماس هم په کې ګډون کوي. د امریکا متحدو ایالتونو ولسمشر ډونالډ ټرمپ د ډسمبر میاشتې په منځ کې له سوریې څخه د خپلو ټولو ۲۰۰۰ عسکر د راایستلو اعلام وکړ، خو تر اوسه یې په دې هکله مهالوېش نه دی په ډاګه کړی، خو په دې وروستیو کې یې ټینګار وکړ چې «که اړتیا وه، موږ به بېرته راستانه شو» زموږ ډېری چټکې الوتکې لرو، موږ ډېرې بې شمار وړونکې الوتکې هم لرو». خو د امریکا ولسمشر ټرمپ په عین حال کې ادعا وکړه چې امریکا به په عراق کې خپل عسکر پرېږدي. هغه زیاته کړه چې امریکا به له عراق څخه ایران څاري. خو په داسې حال کې چې له سوریې څخه په ګړندي ګړندي عسکر را باسي، په عین وخت کې به له دغه ځایه له داعش جنګیالو سره هم جګړې ته دوام ورکړي، خو د دوشنبې په ورځ د امریکا کانګرس داسې مصوبه په لوی اکثریت سره تصویب کړه، چې له سوریې او افغانستانه بې د امریکا د ځواکونو د ایستلو په اړه د ولسمشر ډونالډ ټرمپ پلان رد کړ

په پاکستان کې د افغانستان سفیر د پوځ له مشر سره پر سوله غږېدلی

په اسلام اباد کې د افغانستان سفیر

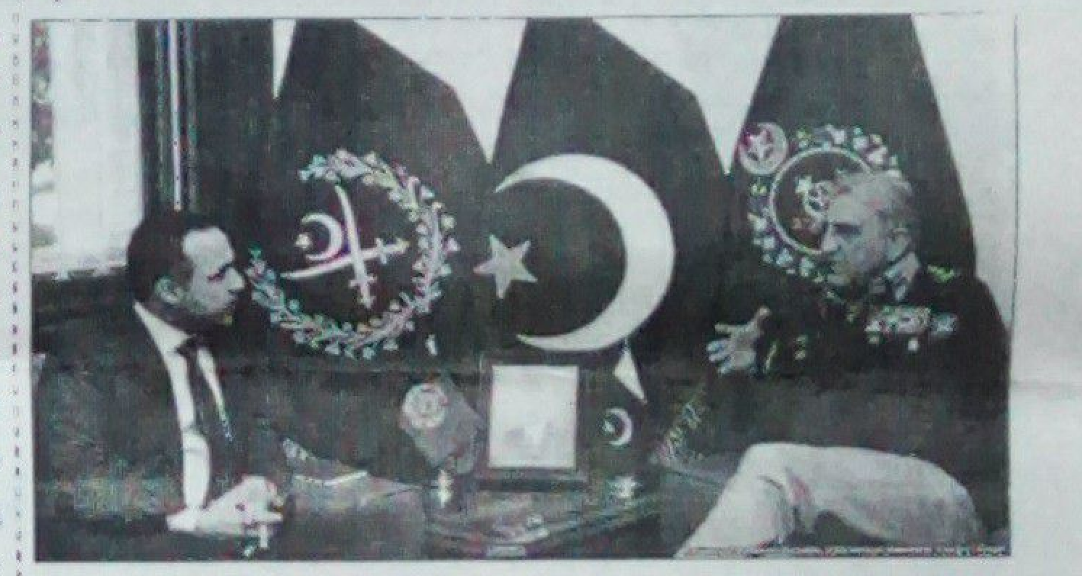

شکرالله عاطف مشعل د پاکستان د پوځ له مشر جنرال قمر جاوید باجوه سره د افغان سولې د روانې پروسې په ګډون په یو لړ مسایلو خبرې کړې دي. د پاکستاني پوځ مطبوعاتي څانګې «ISPR» په‌دې اړه په بیان کې ویلي چې جنرال باجوه او عاطف مشعل د دوشنبې په ورځ لیدلي دي. بیان کاږي: «په‌دغه لیدنه کې پر نورو مسایلو سربېره په دوه اړخیزو اړیکو، د سیمې د امنیت په ځانګړي توګه د افغانستان د سولې پروسې پر روان بهیر بحث کړی دی.» په عین حال کې بیا په اسلام اباد کې افغان سفارت وایي چې د افغانستان سفیر د پاکستان د پوځ له مشر سره په لیدنه کې: «د دوه اړخیزه اړیکو په پیاوړتیا، افغان سولې، له طالبانو سره د افغان حکومت په مستقیمې مذاکرې او یو شمېر نورو اړوندو موضوعاتو خبرې وشوې.» په پاکستان کې د افغانستان سفیر په‌داسې وخت کې د پاکستاني پوځ له مشر سره لېدلي چې په‌دې وروستیو کې د خبرو له لارې په افغانستان کې د شخړې د حل لپاره د امریکا هڅې ګړندۍ شوې دي. افغان طالبانو څو ورځې مخکې په قطر کې د افغانستان د سولې پروسې لپاره د امریکا له ځانګړي استازي زلمي خلیل‌زاد سره شپږ ورځنۍ مذاکرات وکړل او د سولې په اړه یې بحث وکړ. خلیل‌زاد قطر ته تر سفر مخکې د اسلام‌اباد دوه ورځنۍ دوره هم کړې او له سیاسي او پوځي مشرانو سره یې لیدلي وو. د پاکستان سیاسي او پوځي مقاماتو په قطر کې د افغان طالبانو او امریکایي چارواکو تر لېدنې او مذاکراتو وروسته وویل چې طالبان دوی د خبرو میز ته راوستل. له بلې‌خوا بیا د دوشنبې په ورځ د پاکستان د پوځ مشر د دغه هېواد د ځنګ‌پوړو پوځي قوماندانانو په غونډه کې د سیمې د وضعیت د ارزونې پر مهال د افغان سولې په پروسه کې پر پرمختګونو ډاډ ښودلی

د مخالفینو پر ضد ځمکني عملیات له لاسته...

زندانه ۳۸ کسان چې د ملي اردو سرتېري هم په کې وو، ازاد شوي. په ټولیزه توګه په ځمکې کې په افغانستان کې جګړه کمېږي، خو روان کال بیا هم د افغان دولت وسله‌وال مخالفین په افغان ځواکونو حملې کوي. تازه وسله‌والو طالبانو په کندوز کې په حمله کې ۲۵ افغان سرتېري شهیدان کړي او څینې یې ټپیان کړي دي. د ولسي جرګې د کورنۍ امنیت کمېسیون که څه هم ځمکني عملیات برېالي بولي، خو ټینګار کوي چې د ملکي مرګ ژوبلې د مخنیوي لپاره باید په دقیقه توګه ترسره شي. د دغه کمېسیون غړي نواب منګل وایي: «ځمکني عملیات ګټور تمام شوي، دښمن ته په کې تلفات اوښتي. افغان ملي اردو باید له هوایي حملو او کماندویي عملیات چې ډېر ګټور ثابت شوي، کار واخلي، په دې سره به دښمن ونه‌شي کولای چې ځانته پوسته ولري.» ښاغلي منګل زیاتوي، افغان حکومت باید له وخته په استفادې په ژمي کې خپل عملیات چټک کړي، چې د دښمن د قوماندې مرکزونه له‌منځه یوړل شي او د امنیت په اړه چې له ولس سره کومې اندېښنې پیدا شوې، هغه له‌منځه ولاړې شي. سیمې د حکومت تر واک لاندې راغلي دي. د افغانستان ملي دفاع وزارت وایي چې په روانو ژمیو عملیاتو کې څینې مهمې سیمې له داعش او

طالبانو ټول شوي او ورسره په ځینو ولایتونو کې ځینې ګواښونه هم له‌منځه تللي دي. د دغه وزارت ویاند غفور احمد جاوید پرون ازادي راډیو ته وویل، دغه عملیات چې په بېلابېلو ولایتونو کې روان دي او تر پسرلي به دوام وکړي.

دی زیاتوي: «له نېکه مرغه دغه عملیات ډېر برېالي وو، دښمن، داعش، طالبانو د دوی سیمه‌ییزو قوماندانانو او ډېرستانو ته زیاته مرګ ژوبله اوښتې. د دوی لس په‌لسه قوماندانان او وتیان په کې وژل شوي، د ښمن د بېسیمو مواد او فابریکې چې د دوی مالي ملاتړي دي، له‌منځه وړل شوي.» ښاغلي جاوید زیاتوي، په کاپیسا، غزني، کندهار، هرات، بلخ، جوزجان، فریاب، وردګو، ارزګان، فراه، ننګرهار، کونړ او هلمند ولایتونو کې روان دي. دا چې په دغو عملیاتو کې په څومره شمېر کې وسله‌والو مخالفانو ته مرګ ژوبله اوښتې، د ملي دفاع وزارت ویاند یې په اړه کره معلومات ورنه کړل. ملي دفاع وزارت وایي چې په ننګرهار کې په هسکې مېنې ولسوالۍ کې له داعشه ګوزګورۍ او په نورو کوټ او کوټ ولسوالیو کې څینې سیمې له طالبانو پاکې شوي دي. د دغه وزارت

چلونکي هغه شان زیاتوي چې په غزني کې د طالبانو له زندانه ۳۸ کسان چې د ملي اردو سرتېري هم په کې وو، ازاد شوي. په تولیزه توګه په ځمکې کې په افغانستان کې جګړه کمېږي، خو روان کال بیا هم د افغان دولت وسله‌وال

مخالفین په افغان ځواکونو حملې کوي. تازه وسله‌والو طالبانو په کندوز کې په حمله کې ۲۵ افغان سرتېري شهیدان کړي او څینې یې ټپیان کړي دي. د ولسي جرګې د کورنۍ امنیت کمېسیون که څه هم ځمکني عملیات برېالي بولي، خو ټینګار کوي چې د ملکي مرګ ژوبلې د مخنیوي لپاره باید په دقیقه توګه ترسره شي. د دغه کمېسیون غړي نواب منګل وایي: «ځمکني عملیات ګټور تمام شوي، دښمن ته په کې تلفات اوښتي. افغان ملي اردو باید له هوایي حملو او کماندویي عملیات چې ډېر ګټور ثابت شوي، کار واخلي، په دې سره به دښمن ونه‌شي کولای چې ځانته پوسته ولري.» ښاغلي منګل زیاتوي، افغان حکومت باید له وخته په استفادې په ژمي کې خپل عملیات چټک کړي، چې د دښمن د قوماندې مرکزونه له‌منځه یوړل شي او د امنیت په اړه چې له ولس سره کومې اندېښنې پیدا شوې، هغه له‌منځه ولاړې شي

د شهید آرمان لوڼي په وير او د پنجاب...

همدارز د ننګرهار ولایت په جلال آباد ښار کې هم احتجاج کوونکو د شهید ارمان لوڼي په ملاتړ او د پنجاب پر ضد خپل دریځ اعلام کړ. د جلال اباد ګډونوال وایي پاکستان تل هڅه کوي چې د لر او بر پښتانه سره بېل کړي، خو دوی لر او بر یو افغان یاد کړ او پاکستاني حکومت یې پر تروریستو او ترهګرېز ریاست یاد کړ. همدارز په کوټه کې هم د پښتون ژغورنې غورځنګ غړو په ملاتړ پراخ لاریون وشو چې دوی هم د پاکستاني حکومت ورو‌سنۍ کړنو ته اشاره وکړه د کوټې لاریون کوونکو د شهید ارمان لوڼي د قاتلینو نیولو غوښتنه کړې او پنجابي ریاست یې یو وحشت ناک حکومت یاد کړی دی. په تولیزه توګه د منظور پښتین له لوري احتجاج اعلام شوی چې د افغانستان او پاکستان په ګډون یاد احتجاجونه لاهم دوام لري او پښتو په عدالت غواړي. آرمان لوڼي د کوټې په لورلایي کې پولیسو شهید کړی. شهید لوڼي د پښتون ژغورنې غورځنګ مخکښ غړی و. چې ټول پښتانه پرې ویر کوي، د هغه جنازه ورېمه ورځ دوشنبې په کوټه او په قیاب کې یې د افغانستان په ګډون په ګڼو نورو سیمو کې وشوه

په لغمان کې اووه پروژې ګټې اخیستنې ته...

شوي تخمونه وېشلي او په ۳۵ جریبه ځمکه کې یې ورته عصري باغونه جوړ کړي. قومي مشر او د سیمې اوسېدونکي حاجي اشرف د انکشاف په برخه کې د دغه ډول پرمختګ په اړه د خوښۍ ترڅنګ له حکومت سره د هر راز همکارۍ ډاډ ورکړ. ده د ورته نورو پروژو او دې ولسوالۍ ته د لا پاملرنې غوښتنه وکړه د لغمان والي ښاغلي محمد اصف ننګ خوښي وښوده چې هر ځل هرې ولسوالۍ ته د سفر پر مهال لسګونه پروژې هلته پیلوي او یا یې ګټې اخیستنې ته سپارې. ده وویل: الیشنګ ولسوالۍ ته به د نورو برخو سربېره د انکشاف په برخه کې په دې هم زیاته پاملرنه وشي او ژر به هلته ۹۵ لکه بیلې پروژې پیل کړي. ښاغلي ننګ دغه راز د الیشنګ ولسوالۍ ته لاریونونه وکړه چې د ولسوالیو ښارمنځي دې پسه نیکنسي ښه مرکز کسي په لکه بیلو اډارو سره شرنګي، چې پروژې لا نور پرمختګ وشي.

چې په پرېړ ژړلونکي کې هلته یو شمېر پروژې پیل شي او اوسمهال له ۵۰۰ څخه زیاتو مېرمنو ته د کورنۍ اقتصاد د پیاوړتیا په موخه د چرګانو فارمونه جوړ شوي. هغه وویل په روان کال کې یې د الیشنګ ولسوالۍ ۵۰۰ بزګرو ته ۲۵ ټنه اصلاح

بهرنی لنډ خبرونه

د جرمني او جاپان د همکاریو د پراختیا هڅې

د جرمني صدراعظمې انګلا میرکل د جرمني او جاپان ترمنځ د لا ژورې اقتصادي همکارۍ خبره کړې. جاپان ته د هغې دوه ورځني سفر په پیل کې آغلې میرکل وویل چې جرمني به په «ډېره لیوالتیا» سره د جاپان د حې شل احدا په برخه کې همکاري وکړي. جاپان سږ کال د شلو مخکښو صنعتي او صنعتي کېدو په درشل کې هېوادونو د غونډې مشرۍ پر غاړه لري. دغه غونډه به د جون میاشتې په پای په اوساکا کې جوړه شي

ایران د اسلامي انقلاب په مناسبت زرګونه زندانیان بخښي

د ایران حکومت د دغه هېواد د اسلامي انقلاب د ۴۰ کلیزې په مناسبت بېلابېلو شمېر زندانیانو ته عمومي بخښنه وکړې. د اسنا خبري آژانس په حواله د قضا مشر صدیق آملي لاریجاني ویلي «تقریباً ۵۰۰۰ زندانیان به له بنده آزاد شي او یا به یې د سزا موده لنډه شي» په ایران کې د رسمي شمېرو له مخې کابو ۲۵۰۰۰ زندانیان دي دا چې دا عفوه به پر سیاسي بندیانو هم صدق وکړي او که نه، لاریجاني یې په هلکه څه ونه ویل

امریکا د ونزویلا د موقت حکومت په رسمیت پېژندلو هرکلی کړی

د امریکا د بهرنیو چارو وزیر د څو اروپايي هېوادونو له خوا د ونزویلا د موقت ولسمشر په توګه د خوان ګوایدو په رسمیت پېژندلو هرکلی وکړ. مایک پامپیو د ورېمه ورځ په اعلامیه کې د اروپايي ټولنې د نورو هېوادونو په ګډون له یولو هېوادونو وغوښتل، چې د خوان ګوایدو په رسمیت پېژندلو سره د ونزویلا د خلکو ملاتړ وکړي. فرانسه جرمني، برېتانیا، اتریش، ډنمارک، لاتویا، لیتوانیا، اسپانیا، سویډن، چک او هالنډ هغه هېوادونه دي، چې خوان ګوایدو یې د ونزویلا د موقت ولسمشر په توګه په رسمیت وپېژانده

مادورو که سپینه ماڼۍ مداخله وکړي، په وینو به ولړله شي

برېتانیا، فرانسې، اسپانیا او نورو اروپايي هېوادونو په وېنزوېلا کې مخالف مشر خوان ګوایدو د هېواد د لنډمهالي مشر په توګه پېژندلی دی. دا کار وروسته تر هغه شوی، چې د وېنزوېلا ولسمشر نیکولاس مادورو د اروپايي ټولنې له خوا تر ورېمې ورځې د ولسي ټاکنو لپاره ورکړل شوی ضرب الاجل رد کړ. ګوایدو، چې د امریکا ملاتړ ورسره دی، تېره میاشت ځان لنډمهالی ولسمشر اعلام کړ

په سومالیا کې موټر بم ۱۴ کسان وژلي

د پولیسو په حواله د سومالیا په پلازمېنه موګادیشو کې د یوه سوداګریز مرکز مخې ته د موټر بم چاودنې په نتیجه کې ۱۴ کسان وژل شوي دي. د دوشنبې ورځې په دې پېښه کې ۱۰ کسان ټپیان شوي هم دي. د الشباب ترهګرو، ډلې د برید پړه منلې ده. د دغې ډلې له خوا ویل شوي چې د برید هدف د دولتي چارواکو یوه غونډه وه چې د ودانۍ ترڅنګ په پراته یوه رستورانت کې جوړېده

په متحدو عربي اماراتو کې د پاپ پراخ هرکلی

د لړۍ، د کاتولیکي عیسویانو مذهبي مشر پاپ فرانسسکوس ته په متحدو عربي اماراتو کې د نوموړي د تاریخي سفر پیل ته په شاندارو مراسمو سره پراخ هرکلی، وویل شو دا عربي ټاپو ته چې د اسلام زانګو بلل کېږي، د یوه کاتولیکي مشر لومړی سفر دی. پاپ به وروسته یوې څو مذهبي غونډې ته وینا وکړي.

له بهرنیو منابعو څخه

د اریانا افغان هوايي شرکت نوې...

راسخته نه شي د دغې الوتکې په پیرودلو سره تر یوې اندازې سوېلي تري شوي اوس د اریانا افغان هوايي شرکت الوتکې کندهار، هرات، او د بلخ ولایتونو او له افغانستان څخه بهر داورنجي، استانبول، انقره، نوي ډیلي، جدې او مسکو ښارونو ته الوتنې کوي. دیادونې وړ ده، چې د اریانا افغان هوايي شرکت په ۱۳۳۳ کال کې په فعالیت پیل کړی دی

ملموس او غیر ملموس میراثونه، د هېواد ارزښتناکې...

میراثونو دلیست په معیارونو برابر شوي، چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له تائید وروسته د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لیست کې دشاملولو په غرض پیشنهاد شي. په دې غونډه کې په داسې حال کې چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت فرهنګي سلاکار خوشحال روحي، دلرغون پېژندنې رئیس نور اغا نوري او د ځلکو د فرهنګ رئیسي محبوبې بابکر خېل هم شتون درلود دملموسو او غیر ملموسو آثارو د ترمیمولو او ساتنې په لاره کې د مسلکي روزنیزو دورو د پېلولو او دفیروز کوه د فرهنګي موسې او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت ترمنځ دهمکارۍ د موافقه لیک دلاسلیک په باره کې هم خبرې وشوې حسیني سایې د هیواد ملموس او غیر ملموس میراثونه دهېواد ارزښتناکې پانګې وبللې او داطلاعاتو اوفرهنګ له وزارت سره دفیروز کوه دفرهنګي موسې دهمکاریو له امله مننه وکړه او ددغو همکاریو په دوام باندې یې ټینګار وکړ. باختر

Farid Ahmad Farhang , Head of Govt. Dailies

Editor -in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د ویش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ ۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳

چلیځای د ازادۍ مطبعه

د ورځپاڼو ویب سایټ www.dailies.gov.af

کمپوزټکی ډله
- شاولي فراز
- سیدیوسف شرعي
- رفیع الله رووفي
- محمدیونس مختار
- میر صمدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د دولتي ورځپاڼو رئیس	فرید احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مسؤل مدیر	احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسوول سکرتر	شیرمحمد ظفري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
مهتمم	احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library